

EØS-avtalen

Det statistiske samarbeid og
konsekvenser for
Statistisk sentralbyrås
statistikkproduksjon

Statistisk sentralbyrå

EØS-avtalen

**Det statistiske samarbeid og
konsekvenser for
Statistisk sentralbyrås
statistikkproduksjon**

ISSN 0085-4336

Omslag: Enzo Finger Design
Trykk: Falch Hurtigtrykk

Forord

Statistikksam arbeidet innenfor rammen av Europeisk økonomisk samarbeid (EØS) har i løpet av kort tid fått stor betydning for utformingen av vårt statistikk-system og for det konkrete arbeidet på en rekke områder. Denne håndboka inneholder først og fremst en dokumentasjon og omtale av EØS-avtalen på området statistikk og en drøfting av det konkrete innholdet og betydningen for arbeidet i Statistisk sentralbyrå. EØS-avtalen trådte i kraft 1. januar 1994. I tillegg inneholder håndboka omtale av statistikk-samarbeidet utenfor den formelle avtalen.

Kapitel 1 er et sammendrag og omhandler grunnlaget for og omfanget av statistikk-samarbeidet. Det er også tatt inn et kort avsnitt om konsekvenser ved EU-medlemskap. Kapitel 2 tar for seg forhandlingene som førte fram til avtalen og en vurdering av konsekvensene av denne. I kapitel 3 er det redegjort nærmere for innholdet i avtalen. Kapitel 4 omtaler statistisk samarbeid utenfor avtalen. Samarbeidmodellen og EFTAs statistiske rådgivers rolle beskrives i kapitel 5, mens en nærmere omtale av EUs statistiske kontors (Eurostat) rolle og virkemåte er gitt i kapitel 6.

Vedlegg 1 er en oversikt over de relevante rettsakter på statistikk i EØS-avtalen og en vurdering av konsekvensene for SSBs statistikkproduksjon. Vedlegget må ajourføres etterhvert som EUs regelverk revideres/ endres og nye rettsakter blir omfattet av avtalen.

Første utgave av håndboka med status pr. juni 1992 ble skrevet av Liv Hobbestad Simpson. Frank Foyen har stått for oppdatering og videreføring av håndboka. Denne utgaven er ajourført pr. august 1994.

Statistisk sentralbyrå,
Oslo, 4. september 1994

Svein Longva

Innhold

1. Sammendrag om formål, grunnlag og omfang av det statistiske samarbeidet	7
1.1. Formål og grunnlag	7
1.2. Omfang	7
1.3. Vurdering av avtalen	9
1.4. Konsekvenser ved EU-medlemskap	9
2. Oslo-Brüssel prosessen og forhandlinger om EØS-avtale	10
2.1. Forberedelse til forhandlinger våren 1990.	10
2.1.1. EF/EFTA Arbeidsgruppe IV for "Flanking and Horizontal policy"	10
2.1.2. EFTAs Statistikkgruppe	10
2.2. Forhandlingene høsten 1990/våren 1991.	10
2.2.1. EF/EFTA Forhandlingsgruppe IV for "Flanking and Horizontal Policy"	10
2.2.2. EFTAs Statistikkgruppe - møter med EUROSTAT	11
2.3. Interimsperioden fram til EØS-avtalen trådte i kraft.	11
2.4. Vurdering av forhandlingsresultatet og avtalen.	12
3. EØS-avtalen	14
3.1. Organisering av samarbeidet	14
3.2. Rettsakter på området statistikk	14
3.3. Utarbeiding av et statistikkprogram for EØS-samarbeidet fram t.o.m. 1997	15
3.4. Komitéer.	16
3.5. Utnveksling av publikasjoner, statistikk og data	16
3.5.1. Utlevering av data til Eurostat	17
3.6. Metodiske studier	17
3.7. Finansiering av EØS-avtalen og tilbakeføring av midler	18
3.7.1. Finansiering av avtalen	18
3.7.2. Tilbakeføring av midler	18
4. Statistisk samarbeid knyttet til Luxembourg-prosessen og annet samarbeid	20
4.1. Luxembourg-prosessen	20
4.2. Telematikk- og teknologiprogrammer	20
4.3. EUROSTATs treningsprogram TES	20
4.4. EU/EFTA-samarbeid med land i sentral- og øst-Europa	21
4.5. NUTS klassifisering for EFTA-landene	21
5. Samarbeidsmodeller for statistikk og EFTAs statistiske rådgiver	22
5.1. Institusjonelle samarbeidsmodeller mellom EU og EFTA	22
5.2. EFTAs statistiske rådgiver	22
6. EUROSTAT. Organisasjon og virksomhet	24
6.1. Formål	24
6.2. Rettsgrunnlag	24
6.3. Organisasjonen	26
Vedlegg 1:	27
Oversikt over relevante rettsakter for statistikksamarbeidet i EØS-avtalen	
Vedlegg 2:	38
Artikkel 76 og Protokoll 30	
Vedlegg A-C	41

1. Sammendrag om formål, grunnlag og omfang av det statistiske samarbeidet

1.1. Formål og grunnlag

Formålet med statistisk samarbeid innenfor rammen av en avtale om Europeisk Økonomisk Samarbeid (EØS) er å skape et europeisk statistisk system som kan gi en sammenliknbar beskrivelse av utviklingen på alle områder som er integrert i EØS-avtalen. Det statistiske system skal også kunne beskrive virkningene av integrasjonsprosessen på de økonomiske, sosiale og miljømessige forhold i EØS-statene.

Den omfattende økonomiske integrasjon som EØS-avtalen innebærer, krever et tilsvarende statistikk-samarbeid. Statistikkavtalen legger et organisatorisk grunnlag for et effektivt samarbeid som gir EFTA-landene en høy grad av medbestemmelse. Forhandlingsresultatet tillot også praktiske tilpasninger som lettet oppstart og dermed gjennomføring av samarbeidet.

Statistikksamarbeid er ikke omtalt i selve Romatraktaten, men er regulert i en rekke rettsakter som er en del av EUs avledede rett. Mellom de nasjonale statistikkorganisasjoner i EU pågår det dessuten et omfattende samarbeid som ikke er formalisert.

I EØS-avtalen blir statistikksamarbeidet omtalt følgende steder:

- **Artikkel 76** i selve traktaten som forplikter kontraktspartnerne til å "påse at det utarbeides og spres sammenhengende og sammenlignbare statistiske opplysninger, med sikte på beskrive og overvåke alle relevante økonomiske, sosiale og miljømessige sider ved Det europeiske økonomiske samarbeidsområde"
- **Vedlegg XXI** som lister alle EUs rettsakter på statistikk som er relevante for EØS-samarbeidet.
- **Protokoll 30** som fastsetter bestemmelser om organiseringen av statistikksamarbeidet, bl.a. :
 - en konferanse av representanter fra avtaleparternes statistiske organisasjoner, Eurostat og OSA/EFTA (EFTAs statistiske rådgivers kontor). Konferansen er underlagt EEA Joint Committee, som og så skal lede statistikksamarbeidet.
 - full deltakelse fra EFTA-statene i spesifiserte EU-komitéer
 - deltaking i EUs statistikkprogram
 - overføring av data til Eurostat
 - to typer finansielle bidrag for det statistiske samarbeidet

Grunnlaget for statistikksamarbeidet i EØS er relevante deler av EUs rettsakter om statistikk og EUs statistikkprogram for 1993-97. Deler av EUs statistikksamarbeid som faller utenfor EØS-avtalens rekkevidde, er ikke medtatt.

1.2. Omfang

Rettsakter

Alle rettsakter for statistikk finnes i vedlegg XXI til avtalen og er en del av sekundærretten. Rettsaktene for statistikk er gitt som forordninger (regulation), direktiv (directive) og i noen tilfeller som beslutning/vedtak (decision).

EØS-avtalen fører til at de rettsakter som er definert som relevante for statistisk samarbeid og tatt med i EØS-avtalen, også blir gjeldende for EFTA-landene. Etter avtale om overgangstid, skal den statistikk som kreves ifølge EØS-avtalen senest utarbeides for året 1995. EFTA-landene er ikke forpliktet til å rapportere regionalfordelte tall.

Rettsaktene omfatter statistiske definisjoner, kjennermerker og standarder og dessuten regler for statistikkens omfang og hyppighet og anvendte statistiske metoder. EUs rettsakter for statistikk bygger i hovedtrekk på FNs anbefalinger, men gir mer presise definisjoner og nomenklaturer tilpasset utviklede, industrialiserte land som EU-landene.

I EØS-avtalen er relevante rettsakter for statistikk vedtatt innen utgangen av 1993 tatt med. Etterhvert som nye rettsakter for statistikk vedtas av EU, er det nødvendig for EFTA-landene å forhandle om hvilke av disse rettsakter som også er relevante for EØS-samarbeidet. Relevans og behov for avvik vurderes av en egen EFTA-gruppe som har møter med Eurostat etter behov.

Statistikkprogram

Ifølge protokoll 30 til EØS-traktaten skal det utarbeides felles statistikkprogram for å sikre produksjon og spredning av sammenliknbar statistisk informasjon. Det er presisert i protokoll 30 at det felles EU/EFTA-statistikkprogrammet skal være utdrag av EUs statistikkprogram ved at deler av dette vil være merket EØS-relevant. Elementene i det felles statistikkprogrammet følger som vedlegg til protokoll 30. Tidsplanen for utarbeiding av det felles EU/EFTA-statistikkprogrammet skal følge tidsplanen for EU-programmet som er definert i en egen rådsbeslutning. Det nåværende programmet gjelder for perioden 1993-97. Det er SPC/EEA-konferansen som skal fastlegge det endelige programmet for EØS-området. Programmet

skal godkjennes av EEA Joint Committee.

I tillegg utarbeides det årlig et mer detaljert arbeidsprogram for kommende år i programperioden.

Komitéer

Ifølge EØS-traktaten skal det utarbeides felles statistikkprogram og EFTA skal bidra finansielt til dette. For dette formål vil EFTA-landene kunne delta fullt ut i de komitéer som bistår Kommisjonen i forvaltning og utvikling av slike tiltak. En omforent tekst fra forhandlingene identifiserer fem komitéer som i dag har slike oppgaver:

- Komité for EUs statistiske program (SPC)
- Komité for penge-, finans-, og utenregnskapsstatistikk
- Rådgivende komité for statistisk informasjon om økonomiske og sosiale forhold
- Komité for konfidensialitetsregler for statistikk
- Komité for harmonisering av beregning av BNP

Det følger av avtalens generelle system at EFTA-landene også vil delta i andre komitéer og på arbeidsgrupper/ekspertnøter som utarbeider forslag til fremtidig EU-lovgivning på statistikkområdet og ellers være involvert i beslutningsprosessen på vanlig måte, dog uten stemmerett.

Publisering

Ifølge EØS-avtalen skal statistisk informasjon fra EFTA-landene samordnes av OSA EFTA som skal videresende dataene til Eurostat. Sistnevnte skal forestå lagring og bearbeiding av denne informasjon. Eurostat og OSA EFTA er ansvarlig for spredning av EØS-statistikk til offentligheten og brukerne.

Statistikk for EFTA-landene skal inngå i Eurostats databaser og publikasjoner. For 1994 er det vedtatt at data fra EFTA-landene skal inngå i ialt 65 av Eurostats 199 publikasjoner/databaser. For 1995 vil dette øke ytterligere. Som for EU-landene skal data til publikasjonene primært hentes fra databasene. Bare i de tilfelle dataene ikke finnes i basene, skal det innhentes statistikk spesielt til publikasjonene.

I Eurostats Basic Statistics er EFTA-landene representert på lik linje med EU-landene f.o.m. 1993-årgangen.

Finansiering (kontingent til Eurostat)

Protokoll 30, artikkel 5, i avtalen fastlegger reglene for EFTAs finansielle bidrag til Eurostat for å gjennomføre det felles statistikkprogrammet: "EFTA-statene skal gi finansielle bidrag til de aktuelle tiltak i samsvar med avtalens artikkel 82 nr. 1 bokstav a) og de tilhørende finansregler."

- I. Artikkel 82 (1)a fastslår at bidraget skal beregnes som andel av Eurostats operative budsjett og

at det er forholdstallet mellom EFTA-statenes og EUs bruttonasjonalprodukt til markedspris som skal benyttes. Den sist oppdaterte andelen for Norge er 0.0158. Andelen skal beregnes av den EØS-relevante delen av Eurostats sektorprogram. For 1994 er denne fastsatt til 70 prosent.

- II. I artikkel 5 går det også fram at "EFTA-statene skal dekke Eurostats tilleggskostnader for lagring, behandling og distribusjon av data.." For 1994 er dette 1 329 000 ECU. En stor del av beløpet vil bli brukt til å finansiere EDB-eksperter fra EFTA-landene utplassert i Eurostat for å gjøre de nødvendige tilpasninger i Eurostats data-systemer.
- III. I tillegg skal EFTA bidra finansielt til Eurostats EØS-relevante overhead-kostnader utover til leggskostnader for lagring, behandling og distribusjon av data. Samlet for EFTA-landene er bidraget fastsatt til 1 428 000 ECU for 1994.

Samlet sett er de totale innbetalingene for SSB 5 mill. kr. for 1994. Fra 1995 vil dette beløpet øke til omlag 7 mill.kr. og vil da holde seg omtrent på dette nivået.

Tilbakeføring av midler

Etter forhandlinger mellom Eurostat og EFTA-landene vil EFTAs bidrag til sektorprogrammet bli brukt og "tilbakeført" på følgende tre måter:

- a) lønne nasjonale eksperter fra EFTA utplassert i Eurostat
- b) delvis finansiering av EØS-relevante statistikk prosjekter utført i EFTA-landene (ko-finansierte prosjekter)
- c) finansiere prosjekter utført av konsulenter, universiteter eller andre, satt ut på anbud

I drøftingene mellom EFTA og Eurostat er en blitt enig om å prioritere potten til å lønne utplasserte EFTA-eksperter som den mest effektive måten for å gjennomføre det felles statistikkprogrammet. Disse skal jobbe innenfor bestemte, prioriterte områder med en varighet på 1-3 år. En tilsvarende ordning finnes for EU-landene. Det er kalkulert med 19 sektoreksperter fra EFTA i 1994; av dette vil Norge bidra med 4 personer. I tillegg bidrar Norge med 2 eksperter innen EDB. Det er tenkt at finansiering av nasjonale eksperter normalt vil kreve ca. 80 prosent av potten.

Det er satt av et forholdsvis lite beløp under punkt c, mens restbeløpet vil bli brukt til ko-finansierte prosjekter. Prosjektene kan være av forskjellig slag, men Eurostat er spesielt interessert i utviklings- og metodeprosjekter. Prosjektene skal drøftes og godkjennes på to-sidig basis mellom hvert EFTA-land og Eurostat.

1.3. Vurdering av avtalen

Resultatet av EØS-avtalen vil i hovedsak være positivt ved at den vil bidra til større internasjonal sammenliknbarhet mellom land og at vår nasjonale statistikk også bedre vil dekke de innenlandske behovene. En del statistikker vil få større omfang og andre bedre aktualitet. EUs krav til utbygging av ny statistikk vil ofte være sammenfallende med våre nasjonale prioriteringer. På enkelte områder kan vi imidlertid måtte foreta utvidelser som har lavere prioritet for Norge. Det kan også ligge en fare i at utvidelsene fører til nedbygging eller mindre utbygging på områder som ikke berøres av EØS-avtalen og at vi dermed kan få et noe skjevt statistikktilbud.

Utplassering av nasjonale eksperter er en viktig kompetanseoverføring til Eurostat for å utvikle det statistiske systemet i EU. EFTA vil også ha nytte av at disse ekspertene får mer variert og internasjonal erfaring når de vender tilbake til sine nasjonale statistikkbyråer. Dette gir også større påvirkningsmuligheter for EFTA på de aktuelle områdene.

1.4. Konsekvenser ved EU-medlemskap

EØS-avtalen forplikter Norge til å levere statistikk på en rekke områder; næringsstatistikk (struktur- og konjunkturstatistikk), produksjonsstatistikk, transportstatistikk, utenrikshandelsstatistikk, arbeidsmarkedsstatistikk, sosialstatistikk, nasjonalregnskap, landbruks- og fiskeristatistikk, energistatistikk.

Ved EU-medlemskap vil vi være fullt ut forpliktet på alle disse områdene, også krav til regional statistikk.

Det vil bli nødvendig med et helt nytt statistisk opplegg for rapportering av den interne handelen mellom EU-land (Intrastat). Dette skyldes at tolldeklaring av varer mellom EU-land ikke lenger eksisterer og tolldeklarasjonene er idag grunnlaget for vår handelsstatistikk. Det Intrastat-system som EU-landene bruker har skapt store problemer for disse landenes handelsstatistikk og dermed også for nasjonalregnskapet. Det er en egen gruppe med representanter for SSB, Skattedirektoratet og Toll- og avgiftsdirektoratet som vurderer mulige opplegg for dette i Norge.

I tillegg til handelsstatistikken er det rapporteringsplikten i forbindelse med den økonomiske og monetære union, bl.a. offentlig gjeld, og landbruksstatistikk som vil få størst konsekvenser ved EU-medlemskap.

Det er ikke bedt om spesielle overgangsordninger på noen av rettsaktene.

2. Oslo-Brüssel prosessen og forhandlinger om EØS-avtale

2.1. Forberedelse til forhandlinger våren 1990

2.1.1. EF/EFTA Arbeidsgruppe IV for "Flanking and Horizontal policy"

EFTA "High Level Steering Group" (HLSG) bestemte på møte i desember 1989 at statistisk samarbeide skulle inkluderes i Oslo-Brüssel prosessen. Under forberedelse til forhandlinger om EØS-avtalen, hadde EFTA etablert 4 arbeidsgrupper. Statistikk ble lagt til "EFTA Working Group on Flanking and Horizontal Policies" (EFTA/WG IV). Fra juni 1990 ble disse arbeidsgrupper erstattet av forhandlingsgrupper.

2.1.2. EFTAs Statistikkgruppe

For å identifisere og vurdere hvilke av EFs rettsakter som er relevante for EØS-samarbeidet, oppnevnte EFTA/WG IV undergrupper/ekspertgrupper på de forskjellige fagområder.

EFTAs ekspertgruppe for statistikk ble oppnevnt i januar 1990. Faste deltagere i ekspertgruppen (EFTAs statistikkgruppe) var:

Mr. Heinrich Brünger, Head, Coordination and Planning Affairs, FSO, Switzerland. (Chairman to February 1991).

Mr. Raul Suarez de Miguel, Coordinator of International Unit, FSO, Switzerland.

Mr. Erich Bader, President, CSO, Austria.

Mr. Alfred Franz, Head, National Accounts, CSO, Austria.

Mr. Antero Pohjola Head, International Cooperation Unit, CSO, Finland. (Vice Chairman).

Ms. Anna-Leena Reinikainen, Legal Advisor, CSO, Finland

Mr. Hallgrímur Snorrason, Director, SB, Iceland. (Chairman from February 1991).

Mr. Toni Jager, Head of Division, Office of National Economy, Liechtenstein.

Ms. Liv Hobbeltstad Simpson, Deputy Director, SSB, Norway.

Mr. Hans Lindblom, Associate Director, Statistics Sweden.

Mr. Per Samuelson, Chief Legal Advisor, Statistics Sweden.

Mr. Emil Ems, Senior Officer, Economic Affairs, EFTA Secretariat,

Mr. Peter Weiss, Officer, Economic Affairs, EFTA Secretariat,

Heinrich Brungger, Sveits var formann inntil han overtok stillingen som EFTAs statistiske rådgiver i Luxemburg fra februar 1991.

EFTAs statistikkgruppe hadde 4 møter i løpet av første kvartal 1990 i Luxemburg, Stockholm, Geneve og Wien. I samarbeid med EF kommisjonens statistiske kontor (Eurostat) gjennomgikk og vurderte statistikkgruppen EFs rettsakter for statistikk.

Basert på antagelser om omfanget av EØS-avtalen var EFTA-landenes standpunkt at det var grunnlag for unntak på statistikkområdene utenrikshandel og jordbruk. Selv om statistikk over utenrikshandel er meget relevant, er rettsakter og statistikk direkte knyttet til EFs tollregler ikke relevante. Det samme gjelder for statistikk direkte nytt til EFs landbruksstatistikk. Da regionalpolitikk ikke er med som en del av EØS-avtalen, krevt EFTA-landene også unntak når det gjaldt regional oppsplitting av nasjonale statistikkdata. Eurostat aksepterte i hovedtrekk dette.

Statistikkgruppens forberedende arbeid ble avsluttet med rapporten HLSG/IV/W 24/90, datert 28. mars 1990. Etter at denne første rapport ble levert til EFTAs WG IV, ble EFTAs statistikkgruppe anmodet om å fortsette utredningsarbeidet for EF/EFTA Forhandlingsgruppe IV (EF/EFTA Negotiating Group on Flanking and Horizontal Areas (NG IV)). Rapporten ble senere revidert flere ganger som følge av nye rettsakter og forhandlinger mellom EFTA og EF.

2.2 Forhandlingene høsten 1990/våren 1991

2.2.1 EF/EFTA Forhandlingsgruppe IV for "Flanking and Horizontal Policy".

Forhandling om avtale om statistiksamarbeidet ble ivarettatt av NG IV, med daværende ekspedisjonssjef Knut Almestad (UD) som formann. NG IV fortsatte å eksistere som en interimsgruppe (Interim Working Group IV - IWG IV) frem til EØS-avtalen trådte i kraft. Under EØS-avtalen heter denne Sub-committee IV. Underdirektør Atle Leikvoll (UD) er formann.

Sub-committee IV (NG IV/IWG IV) har ansvar for en rekke saksområder som faller inn under oppfylging av forskjellige hovedoppgaver:

1. Forhandlinger om grunnleggende infrastruktur for realisering av de 4 friheter. Ved forhandlinger mellom EF og EFTA ble det bestemt at *selskapsrett* og *statistikk* skal betraktes som del av den grunnleggende infrastruktur for realisering av de 4 friheter.

EFTA hadde ønsket å inkludere flere områder som grunnleggende for realisering av de 4 friheter.

2. Forhandlinger om styrking og utviding av EFTA/EU samarbeidet. Dette omfatter forskning, miljøvern, utdanning, arbeids- og sosiale forhold, turisme, katastrofeberedskap, forbrukerpolitikk, små og mellomstore bedrifter (SMB) og "Borgerenes Europa".
3. Forhandlinger om utjevning av sosiale og økonomiske ulikheter.

EU/EFTA ble på møter i juli 1990 enige om felles foreløpige lister over relevante "acquis" på områdene selskapsrett, statistikk, miljøvern, sosial politikk og forbrukervern, men listene var ikke fullstendige. Statistikkgruppen og andre tekniske ekspertgrupper fikk i oppdrag å arbeide videre for å klarlegge gjenstående tekniske problemer.

I Norge ble det under forhandlingsperioden regelmessig innkalt til orienteringsmøter i UDs Kontaktutvalg for Forhandlingsgruppe IV (tidligere Kontaktutvalg for Arbeidsgruppe IV). I Kontaktutvalget sitter de norske representanter i EFTAs forskjellige ekspertgrupper. Representantene er fra aktuelle departementer, fra Statsministerens kontor og fra SSB (Liv H. Simpson/Frank Foyn, fra høsten 1992).

2.2.2. EFTAs Statistikkgruppe - møter med EUROSTAT

Etter at den første rapport HLSG/IV/W 24/90, datert 28. mars 1990 fra EFTAs statistikkgruppe, ble levert til EFTAs WG IV, ble EFTAs statistikkgruppe anmodet om å fortsette utredningsarbeidet for NG IV. Statistikkgruppen fortsatte med samme representanter, men fra februar 1991 overtok Hallgrímur Snorrason som formann.

Rapporten med liste over relevante "acquis", datert 28. mars 1990, ble ajourført pr. 20. juli 1990. Etter ønske fra Eurostat, ble listen redusert ved at "acquis in the pipeline" ble tatt med, men ikke "acquis which will enter the pipeline shortly". "Acquis in the pipeline" er vedtatt av EU kommisjonen, men det gjenstår vedtak av EUs råd.

Ny liste over relevante rettsakter (acquis) pr. 21. august 1990, ble behandlet på møter i EFTAs statistikkgruppe og mellom EFTAs statistikkgruppe og Eurostats eksperter i Luxembourg 6-7. september 1990. Hensikten med disse møter var at ekspertene skulle forberede forhandlingene om statistisk samarbeide ved så langt som mulig å komme frem til enighet om en anbefalt liste over relevante rettsakter og behovet for avvik og overgangsordninger. Etter møtet rapporterte de to parter til de respektive NG IV.

På møtet 11. september 1990 godkjente EF/EFTA NG IV statistikkexpertenes "Jointly agreed list of the relevant acquis communautaire in statistical co-operation, status 7. september 1990."

EFTA NG IV diskuterte på møte 11-12. oktober 1990 en foreløpig tekst om "primary law in flanking and horizontal policies". EFTAs sekretariat hadde på et tidligere møte med NG IV erklært at det var ønskelig å inkludere en artikkel om "En Statistisk Komité" i loven om statistisk samarbeid, tatt i betraktning at Eurostat synes å være positiv til en slik komité. Det ble understreket at EFTA-landene ikke kunne inngå "gentlement agreements" uten at det ble etablert en felles EF/EFTA statistisk komité. EFTA NG IV anbefalte derfor at en artikkel om en statistisk komité skulle inkluderes i lovteksten.

På møtet i juni 1991 orienterte formannen for NG IVs statistikkgruppe, direktør Snorrason fra Island, om at statistikk var en av de få områder hvor arbeidet med utforming av både primær- og sekundærrett for EØS-samarbeidet var avsluttet, med unntak av visse justeringer som måtte gjøres på grunnlag av horisontale beslutninger truffet utenfor NG IV.

Under sekundærloven som omfatter alle rettsakter for statistikk, var det blitt nødvendig å vurdere visse tillegg som følge av krav fra andre forhandlingsgrupper enn NG IV.

Med denne bakgrunn ble det vedtatt å inkludere "Directive 90/377/EEC on the Transparency of Gas and Electricity Prices." Selv om det fra EF var krav om jern- og stålstatistikk, ble det bestemt ikke å inkludere rettsakter for jern- og stålstatistikk i EØS-avtalen, som er direkte knyttet til kull- og stålavtalen (ECSC). En ny regulering for detaljert produksjonsstatistikk etter den nye PRODCOM klassifikasjonen, var "in the pipeline" (vedtatt desember 1991). Det ble derfor bestemt at for EFTA-landene kunne denne statistikken utvides til å dekke de spesielle spesifikasjoner som kreves for jern- og stålstatistikken.

Det gjenstod også noen detaljer knyttet til spesifikasjoner i strukturundersøkelsen for jordbruk, men EFTA-landene aksepterte å gi flere detaljer, slik at statistikkomfanget ble akseptabelt for EF.

2.3. Interimsperioden fram til EØS-avtalen trådte i kraft

Målet var at EØS-avtalen skulle tre i kraft fra 1. januar 1993. Dette krevde godkjenning i hvert enkelt EF- og EFTA-land. Sveits sa nei til avtalen ved folkeavstemming i desember 1992. Etter drøftinger mellom EF og de øvrige EFTA-landene ble en enig om å fortsette samarbeidet og inngå en avtale uten Sveits. Dette krevde visse justeringer i avtalen; bl.a. måtte alle henvisninger til Sveits fjernes. Dette skjedde i form av en tilleggsprotokoll til avtalen. Dette forsin-

ket prosessen og førte til at avtalen trådte i kraft først fra 1. januar 1994.

Etterhvert som nye rettsakter vedtas av EU, er det nødvendig for EFTA-landene å forhandle om hvilke av disse rettsakter som også er relevante for EØS-samarbeidet. På området statistikk vurderes relevans og behov for avvik av EFTAs statistikkgruppe som har hatt forhandlinger med Eurostat etter behov, siste gang i september 1993. På EFTA sjefsstatistikermøte i november 1992 ble det besluttet at denne gruppa skal eksistere også etter at EØS-avtalen trådte i kraft (Expert Group on Legislation).

EFTAs statistikkgruppe skal, analogt med EFTAs ekspertgrupper på andre områder, foreta et skille mellom nye rettsakter som er ukontroversielle og rettsakter hvor det kan oppstå problemer. Kontroversielle rettsakter må vurderes nærmere på et høyere nivå før de kan inkluderes i EØS-avtalen..

På møtet i EFTAs statistikkgruppe i mars 1992, ble 3 nye rettsakter vedtatt av EF i desember 1991, vurdert som ukontroversielle. En forordning (Procom) også vedtatt av EF i desember 1991, måtte listes som kontroversiell da Sveits ønsket lenger overgangstid enn det som kunne godtas av Eurostat, men ble siden godkjent.

I løpet av 1993 ble ytterligere 10 nye vedtatte EU-rettsakter vurdert som ukontroversielle og tatt inn i tilleggsprotokollen til EØS-avtalen. Dette gjaldt rettsakt om foretaksregister, om statistiske enheter, om produktklassifikasjon, presiseringer til nasjonalregnskapet og mindre endringer innenfor utenriks-handel, landbruk og fiskeri.

2.4. Vurdering av forhandlingsresultatet og avtalen

Forhandlingene var preget av et omfattende teknisk arbeid for å skape enighet om en omforent liste av relevante rettsakter for statistikk og for å finne praktiske tilpasninger og overgangsordninger.

EFTA-landene hevdet at omlegging av eksisterende statistikkrutiner og utbygging av ny statistikk etter EUs regelverk, ville kreve tid til planlegging og kontakt med dataleverandører og statistikkbrukere. I EØS-avtalen er det derfor tatt med at EFTA-landene skal ha en overgangsperiode som betyr at datainn-samling og utarbeiding av statistikk etter EUs regelverk først skal være gjennomført fra og med for rapporteringsåret 1995.

På flere områder angår avtalen endringer som det er aktuelt å innarbeide i norsk statistikk uavhengig av en EØS-avtale da det er viktig å tilpasse norsk statistikk til EUs regelverk som etterhvert tas i bruk av de fleste europeiske land.

Resultatet av EØS-avtalen vil i hovedsak være positivt ved at den vil bidra til bedre internasjonal sammenliknbarhet og at EUs krav til utbygging av vår statistikk ofte vil være sammenfallende med våre egne prioriteringer. På enkelte områder kan vi imidlertid måtte foreta utvidelser som har lavere prioritet for oss. Det kan også ligge en fare i at utvidelsene fører til nedbygging eller mindre utbygging på andre områder som ikke berøres av EØS-avtalen og at vi dermed kan få et noe skjevt statistikktilbud.

Utplassering av nasjonale eksperter er en viktig kompetanseoverføring til Eurostat for å utvikle det statistiske systemet i EU. EFTA vil også ha nytte av at disse ekspertene får mer variert og internasjonal erfaring når de vender tilbake til sine nasjonale statistikkbyråer. Dette gir også større påvirkningsmuligheter for EFTA på de aktuelle områdene.

Kostnadmessige konsekvenser for SSB

SSBs kostnader knyttet til EØS-avtalen består i hovedsak av tre deler:

- den direkte innbetalingen til Eurostat fastlagt i avtalen ("kontingent")
- omlegging og utbygging av statistikken for å oppfylle EU-kravene inkl. rapportering av statistikk
- deltaking i komitéer og arbeidsgrupper i Eurostat.

- Utbygging av statistikk

EØS-avtalen forplikter EFTA-landenes statistiske sentralbyråer (SSB) til å rapportere data på grunnlag av de rettsakter gitt i vedlegg XXI i avtalen. SSB vil for en stor del ha disse dataene, men innenfor enkelte områder er det nødvendig å bygge ut eller legge om statistikken. Dette gjelder spesielt økonomisk statistikk, bl.a. må konjunkturstatistikk og transportstatistikk utarbeides med større hyppighet og i større detalj. Statistikker som nå tilfredsstillende EUs krav, kan heller ikke legges ned.

Innenfor sitt statistikkprogram har EU også prosjekter som foreløpig ikke er regulert ved rettsakter og som vi ikke er forpliktet til å delta i. Vi blir imidlertid sterkt oppfordret av Eurostat til å delta i disse programmene og SSB ønsker også å delta i flere av disse. Dette gjelder spesielt innenfor inntekts- og lønnsstatistikk, kjøpekraftspariteter, tjenesteyting og finansstatistikk. For flere av disse prosjektene er det rettsakter under utarbeiding som ventelig vil bli en del av EØS-avtalen etter at de er vedtatt.

Utbygging av ny statistikk vil kreve omlag 7,6 mill. kr. i 1994 og omfatter omlag 20 årsverk. Dette vil holde seg omtrent på dette nivået de 2-3 nærmeste årene.

- *Deltaking i komitéer og arbeidsgrupper*

SSBs deltakelse i Eurostats komitéer og arbeidsgrupper krever betydelige ressurser til møteforberedelse mv. og store reisekostnader. Kostnadene knyttet til møteforberedelse, rapportskrivning og til reiseutgifter er beregnet til 1,8 mill.kr. årlig.

3. EØS-avtalen

3.1. Organisering av samarbeidet

I EØS-avtalen blir statistiksamarbeidet omtalt i eget avsnitt i selve traktaten, artikkel 76, og blir derved regulert av primærretten. Organiseringen av samarbeidet er regulert i protokoll 30 til avtalen og beskriver hvordan dette skal formaliseres.

Protokoll 30 omhandler:

- etableringen av en konferanse av de nasjonale statistikkbyråer i EU/EFTA
- full deltakelse fra EFTA-statene i spesifiserte EU-komiteer
- deltaking i EUs statistikkprogram
- overføring av data til Eurostat
- to typer finansielle bidrag for det statistiske samarbeidet

Organiseringen var omstridt under forhandlingene fordi en på statistikkfaglig plan helst ville ha en felles statistikkinstusjon med ansvar for å produsere og utgi EØS-statistikk. En slik instusjon skulle underlegges en statistikk-komité sammensatt av representanter for de 19 EØS-stater, siden en stor del av statistiksamarbeidet i EU hviler på uformelle avtaler mellom medlemslandene.

Fra EUs side var det formelle innvendinger både mot en selvstendig instusjon og et formalisert 19-lands-samarbeid.

For EØS-samarbeidet er det en to-pilar-løsning med utgangspunkt i EUs statistikkontor (Eurostat) og kontoret til EFTAs statistiske rådgiver i Luxembourg (OSA EFTA).

For EFTA-landene var det et problem at det ikke var mulig å innarbeide i primærloven at det skulle være en felles EU/EFTA sjefsstatistikerkonferanse (EØS/DGINS). Dette skyldes formaliteter, og det ble i 1991 enighet om følgende løsning:

Statistiksamarbeidet under avtalen vil bli ledet av en konferanse av representanter fra avtalepartenes statistiske organisasjoner, Eurostat og OSA EFTA. Konferansen vil bl.a. utvikle programmer og fremgangsmåter for statistiksamarbeidet i nært samarbeid med EUs tiltak og overvåke gjennomføringen av disse. Konferansen er underlagt EEA Joint Committee.

Det var EUs DGINS-konferanse som var det øverste organ innenfor statistikk i EØS-samarbeidet da dette ble bestemt. I ettertid har imidlertid Eurostat oppgradert SPCs rolle (Statistical Programme Committee) i forhold til DGINS. Det er SPC som tar avgjørelser som berører statistikkprogrammet, nye rettsakter mv., mens DGINS nå mer er et seminar der ulike temaer diskuteres uten at det fattes beslutninger. Det

te ble tatt opp som et problem fra EFTA-landenes side. På EU/EFTA sjefsstatistikerkonferanse i Dublin i mai 1993 la derfor EFTA fram forslag om å kombinere konferansen referert til i protokoll 30 og SPC. Forslaget om en felles konferanse kalt SPC/EEA Conference ble godkjent. Av dagsorden vil det gå fram hvilke saker som er EEA-relevante eller ikke. EFTA-landene får være til stede som observatører på saker som ikke er EEA-relevante. I de andre sakene har EFTA-landene fulle rettigheter, bortsett fra stemmerett.

Siden desember 1991 har EFTA-landene deltatt på EUs sjefsstatistikerkonferanser; fra mai 1993 i praksis på like linje med EU-landene.

3.2. Rettsakter på området statistikk

Formålet med statistisk samarbeid innenfor en EØS-avtale, er å skape et statistisk system som kan beskrive utviklingen på de områder som omfattes av EØS-avtalen.

EØS-avtalen innebærer at de rettsakter som er definert som relevante for statistisk samarbeid og tatt med i EØS-avtalen, også blir gjeldende for EFTA-landene. Alle rettsakter for statistikk finnes i vedlegg XXI til avtalen og er en del av sekundærretten. Rettsaktene for statistikk er enten gitt som forordning (regulation), direktiv (directive) og i noen tilfeller som beslutning/vedtak (decision).

Rettsaktene omfatter statistiske definisjoner og standarder og dessuten regler for statistikkens omfang og hyppighet og anvendte statistiske metoder. EUs rettsakter for statistikk bygger i hovedtrekk på FNs anbefalinger, men gir mer presise definisjoner og nomenklatur tilpasset utviklede, industrialiserte land eller spesielt for EU-landene.

De forskjellige rettsakter som inngår i EØS-traktaten, er skrevet for EUs formål. Det er derfor for alle rettsakter blitt enighet om horisontale tilpasninger når det gjelder omskrivning av f.eks. "the Community, the territories and EC Member States etc." I tilknytning til hvert enkelt rettsakt er det derfor gitt en beskrivelse av de tilpasninger og unntak som det er oppnådd enighet om.

Følgende tilpasninger og unntak gjelder i praksis for alle rettsakter på området statistikk:

Statistikkrapportering skal senest gjennomføres for oppgaveåret 1995.

Et fellestrekk for EUs rettsakter for næringsstatistikk er at oppgaver skal gis etter 4-siffer nivå i EUs nye næringsstandard (NACE Rev. 1). For EFTA-landene er det tilstrekkelig å gi oppgaver etter minst 3-siffer NACE Rev.1 nivå.

Ved krav om regionalfordeling skal EFTA-landene kun gi tall for hele landet, med unntak av Østerrike. Selv om EFTA-landene ikke er forpliktet til å gi regionalfordelt statistikk, er en likevel blitt enig om å utarbeide en regional klassifikasjon etter samme prinsipp som EUs NUTS-klassifikasjon (se kap. 4.5).

I den opprinnelige EØS-avtalen er relevante rettsakter for statistikk, vedtatt før 1. august 1991 tatt med, mens det i tilleggssprotokollen er tatt med relevante rettsakter vedtatt innen utgangen av 1993. Etter hvert som nye rettsakter for statistikk vedtas av EU, er det nødvendig for EFTA-landene å forhandle om hvilke av disse rettsakter som også er relevante for EØS-samarbeidet. Relevans og behov for avvik skal vurderes av EFTAs Expert Group on Legislation som skal ha møter med Eurostat etter behov.

Vedlegg 1 gir en oversikt over de rettsakter som gjelder for statistisk samarbeid i EØS-avtalen. Dette omfatter rettsakter som er tatt med som en del av EØS-avtalens sekundærrett (vedlegg XXI i avtalen). Vedlegget gir innholdet i de enkelte rettsakter og en kort vurdering i forhold til den statistikk som utarbeides av SSB.

3.3. Utarbeiding av et statistikkprogram for EØS-samarbeidet fram t.o.m. 1997

EFs Råd vedtok 19. juni 1989 en resolusjon om gjennomføring av en statistisk handlingsplan for EF for årene 1989-1992. I resolusjonen vises det til nedsettelse av en statistisk programkomité (SPC), som skal bistå Kommisjonen ved gjennomføring av handlingsplanen. EU har seinere vedtatt et nytt statistikkprogram for perioden 1993-1997 (Council Decision 93/464/EEC of 22 July 1993 on the framework programme for priority actions in the field of statistical information 1993 - 1997).

I tillegg utarbeides det årlig et mer detaljert arbeidsprogram for kommende år i programperioden. På SPC-møte i Dublin i mai 1993 ble det satt ned en egen arbeidsgruppe for å forbedre rutineene for utarbeiding av årsprogrammet. Tilrådingen fra gruppa går bl.a. ut på at hvert prosjekt som foreslås i arbeidsprogrammet skal ha opplysning om det er nytt eller videreføring av eksisterende, krav til datainn-samling, oppgavebyrde og om det er EØS-relevant eller ikke. Det er ikke minst nødvendig med informasjon om hvilke(t) formål prosjektet skal tjene og hvilken prioritet det skal ha. Det skal også anslås kostnadene med å gjennomføre prosjektet.

Ifølge protokoll 30 til EØS-traktaten skal det utarbeides felles statistikkprogram for å sikre produksjon og spredning av sammenliknbar statistisk informasjon for derved å kunne beskrive og overvåke alle relevante økonomiske, sosiale og miljøaspekter av

EØS - avtalen. Det er presisert i den reviderte versjonen av protokoll 30 at det felles EU/EFTA-statistikkprogrammet skal være utdrag av EU-programmet ved at deler av dette vil være merket EØS-relevant. Elementene i det felles statistikkprogrammet vil følge som vedlegg til protokoll 30. Tidsplanen for utarbeiding av det felles EU/EFTA-statistikkprogrammet skal følge tidsplanen for EU-programmet. Det er SPC/EEA-konferansen som skal fastlegge det endelige programmet for EØS-området som skal godkjennes av EEA Joint Committee.

Etter forslag fra Eurostats direktør Mr. Franchet, ga EU-/EFTA-landenes statistiksjefer tidlig sin tilslutning til at det skulle utarbeides et felles EU-EFTA statistikkprogram allerede for perioden 1993-1997. Forslag til EØS-statistikkprogram for 5-årsperioden var godkjent på møter mellom EU/EFTAs statistikkdirektører og Eurostat (DGINS) i slutten av mai 1992. Det ble også utarbeidet forslag til felles årsprogram for 1993. Pga. at EØS-avtalen ble utsatt ble også iverksettingen av det felles programmet utsatt. Det er nå utarbeidet et felles EØS-program for 1994. Omlag 70 prosent av EU-programmet er vurdert til å være EØS-relevant.

EFTA-landene har nedsatt en egen gruppe på høyt nivå til å delta i arbeidet med EØS-statistikkprogram. Norsk representant har vært Gisle Skancke. Denne gruppen har hatt flere interne EFTA-møter og møter med Eurostat f.o.m. våren 1992. Gruppa fortsatte under navnet Expert Group on the Management of the EEA Statistical Programme etter at EØS-avtalen trådte i kraft.

Eurostats program består av programelementer, eller moduler, som er beskrevet på standard blanketter (fiche). Hver modul har en 5-sifret kode og inneholder navn og beskrivelse av prosjektet, resultatmål, ansvarlig komité/WP, tidsplan, lovhjemmel (se vedlegg B). Programmet dekker følgende områder (themes):

Kodenr:	Område:
01 - 09	Management/Administration, statistical programme, TES.
10 - 20	Computer infrastructure, Dissemination
24 - 29	Nomenclature, Public sector, National Accounts, coordination
30 - 32	PPP, Price indices,
33 - 35	Financial Accounts
40 - 49	External trade, Balance of payments
50 - 59	Energy, Industry, Steel statistics
60 - 66	Services, R&D
70 - 76	Labour force, Education, Health, Income and Consumption
77 - 79	Regional statistics
80 - 86	Agriculture
87	Fishing
88 - 89	Environment
90	Cooperation with East Europe and EFTA

3.4. Komitéer

EFTA-statene skal fra EØS-avtalens ikrafttreden delta i EU/EFTAs felles statistikkprogram og bidra finansielt til dette. For dette formål vil EFTA-landene kunne delta fullt ut i de komitéer som bistår Kommisjonen i forvaltning og utvikling av slike tiltak. En omforent tekst fra forhandlingene identifiserer fem komitéer som i dag har slike oppgaver. Den viktigste funksjon for disse komitéer er at EU-kommisjonen må konsultere dem (ifølge "the comitology principle") før kommisjonen vedtar "Commission instruments" (reguleringer etc.) med det formål å få vedtatt "Council instruments".

Disse 5 komitéer er (nærmere omtalt i kap. 6.1):

- (1) *Komité for EUs statistiske program (SPC)*, opprettet ved "Council Decision 89/382/EEC-Euro atom of 19 June 1989".
- (2) *Komité for penge-, finans- og utenriksregnskapsstatistikk (CMFB)*, opprettet ved Council Decision 91/115/EEC of 25 February 1991.

I 1992 vedtok EFTAs Råd å etablere en EFTA-gruppe for penge-, finans- og utenriksregnskapsstatistikk. Gruppens hovedansvar skal være koordinering med Efs statistikk på dette området. Koordinering mellom sentralbanker og statistiske sentralbyråer er også svært viktig da det i alle EFTA-land med unntak av Norge, er sentralbankene som har hovedansvar for utenriksregnskap og bankstatistikk. Gruppen rapporterer både til EFTAs økonomiske komité og til direktørene for EFTA-landenes statistiske kontor og har representanter på høyt nivå fra EFTA-landenes sentralbanker og statistiske sentralbyråer. Gruppen hadde sitt første møte 26.-27. juni 1991 i tilknytning til møtet i Efs komité for penge-, finans- og utenriksregnskapsstatistikk og har hatt flere møter seinere i tilknytning til Efs møter.

- (3) *Rådgivende komité for statistisk informasjon om økonomiske og sosiale forhold (CEIES)*, opprettet ved Council Decision 91/116/EEC of 25 February 1991.
- (4) *Komité for konfidensialitetsregler for statistikk*, opprettet ved Council Regulation R 1588/90 of 11. juni 1990.
- (5) *Komité for harmonisering av beregning av BNP*, opprettet ved Council Directive 89/130/EEC, Euratom

Det følger av avtalens generelle system at EFTA-landene også vil delta i andre sektorkomitéer og på arbeidsgrupper/ekspertmøter som utarbeider forslag til fremtidig EU-lovgivning på statistikkområdet (Working Party og Task Force) og ellers være involvert i beslutningsprosessen.

Dette gjelder bl.a. følgende sektorkomitéer:

- Komité for jordbruksstatistikk
- Komité for utenrikshandelsstatistikk
- Komité for transportstatistikk
- Komité for industristatistikk
- Komité for tjenestestatistikk
- Komité for jern- og stålstatistikk
- Komité for næringsstandard
- Komité for produksjonsnomenklatur
- Komité for energistatistikk
- Vitenskaplig komité for TES

EFTA-landene har siden høsten 1991 deltatt i Eurostats Working Party. I første omgang deltok EFTA-landene som observatører, men på områder som ble dekket av Luxembourg-prosessen har vi deltatt vi på like fot (joint).

På en rekke statistikkområder etablerer Eurostat såkalte "task force" hvor en mindre gruppe eksperter gjør utredningsarbeid for de faste arbeidsgruppene og rapporterer til disse. Eurostat har anmodet EFTA-landene om å ha med en til to eksperter i flere av disse gruppene og framover ønsker EFTA å være representert i alle EØS-relevante Task Force. Norge har til nå deltatt i "task forces" bl.a. på områdene betalingsbalanse, transport, turisme, konjunkturstatistikk, innovasjonsstatistikk, avfall-/miljøstatistikk, datadistribusjon/informasjontechnologi.

I 1993 deltok representanter fra SSB på i alt 73 møter på ulike nivåer og dette vil øke ytterligere noe framover.

3.5. Utveksling av publikasjoner, statistikk og data

For utveksling av publikasjoner, statistikk og data skal det utarbeides bilaterale avtaler med EFTA-landenes statistiske kontor og Eurostat etter samme mønster som avtalene med EU-landene. Dette betyr at vi får adgang til Eurostats åpne databaser på samme basis som EU-landene. Eurostat og EFTAs statistiske rådgiver skal samarbeide om disse avtalene og tekniske løsninger for utveksling av data fra databaser. De viktigste databasene i Eurostat er Cronos, Comext, Regio, Eurofarm (FSSRS), IOT og Sabine.

På møtet mellom EFTAs sjefsstatistikere og Eurostat i juni 1991 ble det bestemt å utarbeide en ny oversiktspublikasjon for de 19 EØS-land, Facts through figures. Publikasjonen ble gitt ut høsten 1991 på alle EU/EFTA språk og en oppdatert versjon høsten 1994.

Statistikk for EFTA-landene skal inngå i Eurostats databaser og publikasjoner. For 1994 er det vedtatt at data fra EFTA-landene skal inngå i ialt 65 av Eurostats 199 publikasjoner/databaser. For 1995 vil dette øke ytterligere. Som for EU-landene skal data til publikasjonene primært hentes fra databasene.

Bare i de tilfelle dataene ikke finnes i basene, skal det innhentes statistikk spesielt til publikasjonene.

I Eurostats Basic Statistics er EFTA EEA-landene representert på lik linje med EU-landene for 1993-årgangen.

I publikasjonene med data fra EFTA-landene vil det bli egen total for EEA-landene og en total for EU/EEA. EFTA foreslo på møte med Eurostat i mai 1993 i tillegg å ha en EFTA-total (inklusive Sveits) og EU/EFTA-total. EU avviste dette.

Fra nyåret 1993 er det i EFTA/OSA tilsatt en ekspert med spesielt ansvar for å koordinere arbeidet med å tilrettelegge data fra EFTA-landene i Eurostats databaser og publikasjoner (Agneta Sverkel-Österberg).

3.5.1. Utlevering av data til Eurostat

Etter SSBs vurdering vil det ikke være motstrid mellom de forordninger og direktiver for statistisk samarbeide som gjelder i EØS-avtalen og Statistikkloven (lov om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå av 16. juni 1989 nr. 54). Det vil på denne bakgrunn ikke være behov for å endre Statistikkloven eller forskriftene til denne.

I utgangspunktet skal overføring av personregistre til utlandet meldes til Datatilsynet på SSBs meldings-skjema, jf. Personregisterlovens § 36 jf. forskriftenes § 8-1 til loven. Datatilsynet kan nekte overføring eller sette vilkår til slik overføring. Det foreligger imidlertid ikke meldeplikt dersom Norge "har plikt til å foreta slik overføring etter folkerettslig overenskomst eller som følge av medlemskap i internasjonal organisasjon".

I artikkel 76 i EØS-avtalen sies det at avtalepartene skal "påse" at det utarbeides og spres statistikk med sikte på å beskrive og overvåke ulike sider av EØS-området samt "utvikle og benytte" harmoniserte metoder, felles programmer og fremgangsmåter for å organisere samarbeidet. Videre henvises det til protokoll 30 i avtalen mht. særlige bestemmelser om organiseringen av samarbeidet. Hverken artikkel 76 eller protokoll 30 utpeker hvem som skal ha hovedansvar for produksjon og utarbeiding av statistikk for EØS-området eller gir klare og generelle regler om utleveringsplikt. Disse spørsmålene må derfor avklares gjennom konkrete rettsakter innenfor de områder hvor det skal utarbeides statistikk i henhold til EØS-avtalen.

Rådsforordning (EØF) nr. 1588/90 om oversendelse av fortrolige statistiske opplysninger til De europeiske fellesskaps statistikkbyrå (som er Eurostat), forutsetter at det finnes en bindende EØS-rettsakt om SSB skal kunne pålegges en utleveringsplikt av data til Eurostat, jf. Art. 3 nr. 2. Rådsforordningens hoved-

formål skal være å "remove the legal obstacles which may have hindered Member States in transferring statistical information due to national confidentiality rules" (pkt. 2.2 i Eurostats utkast til Manual on protection of confidential data av 12.11.1993). Forordningen gir altså ikke i seg selv Eurostat hjemmel til å pålegge de enkelte nasjonal statistikkbyråer utleveringsplikt, men om slik plikt foreligger i en spesifikk rettsakt, skal personvern/taushetspliktsregler i de enkelte land ikke være til hinder for slik utlevering.

For å kunne fastlegge om SSB har plikt til å utlevere data, hvilket detaljeringsnivå m.v., er det først og fremst de enkelte rettsakter innenfor de enkelte statistikkområder som fastlegger pliktens omfang. Dersom rettsakten ikke sier noe om utlevering eller til hvem slik utlevering skal foretas, kan det stilles spørsmål om utlevering i det hele tatt kan foretas (brudd på statistikklovens §§ 2-5 og 2-6). Bestemmelsene kan synes å gå imot slik utlevering da dette vanskelig kan sies å være "utarbeiding av offisiell statistikk" eller falle innenfor den "annen bruk" som Datatilsynet har tillatt gjennom bestemmelsene i SSBs rammekonsesjon. Spørsmålet blir imidlertid ikke satt på spissen da overføring uansett må avklares gjennom den lovbestemte meldingen som i disse tilfellene skal sendes til Datatilsynet.

Ved frivillige undersøkelser er det nødvendig at det er gitt god nok informasjon til oppgavegiverne om bruk av dataene før konfidensielle data fra slike undersøkelser kan utleveres til Eurostat.

3.6. Metodiske studier

Eurostat bruker i ikke ubetydelig grad eksterne konsulenter i arbeidet med utvikling av ny statistikk. Dette gjelder metodemessige spørsmål, kartlegging av tilgjengelige data, dataformidling mv. og skyldes at de ikke har egen kompetanse eller tilstrekkelig med personalressurser. Slike prosjekter blir sendt ut på anbud til ulike institutter/konsulenter og det blir inngått kontrakt med en av tilbyderne. De nasjonale statistikkbyråene får kopi av alle slike anbud og har mulighet også til å påta seg prosjektet. EFTA-landenes statistikkbyråer vil også få denne informasjon og institutter i disse landene vil også kunne komme på lister over anbydere.

Slike prosjekter går under betegnelsen "metodiske studier" (methodological studies) og som regel må alle land bidra med en rapport om situasjonen i eget land. Ofte vil det være besøk fra konsulentene. Oppfølging og diskusjon av konsulentrapportene skjer i de ansvarlige arbeidsgruppene. For en del prosjekter vil det være frivillig om en ønsker å delta; f.eks. gjennomføring av pilotundersøkelser. F.o.m. 1994 deltar EFTA-landene på linje med EU-landene i alle slike prosjekter. Tidligere har vi deltatt i noen pro-

sjekter og måttet bidra med særskilt finansiering til disse prosjektene.

Vi deltar/har deltatt bl.a. i prosjekter om miljøkostnader i offentlig sektor, tidsbruksundersøkelse, asylsøkere og flyktninger, metodearbeid migrasjonsstatistikk, regionale demografiscenarier, analyse av internasjonal handel og prosjekter innenfor tjenesteyting, turisme og varehandel.

3.7. Finansiering av EØS-avtalen og tilbakeføring av midler

3.7.1. Finansiering av avtalen

Protokoll 30, art. 5, i avtalen fastlegger reglene for EFTAs finansielle bidrag til Eurostat for å gjennomføre det felles statistikkprogrammet: "EFTA-statene skal gi finansielle bidrag til de aktuelle tiltak i EØS-programmet i samsvar med avtalens artikkel 82 nr. 1 bokstav a) og de tilhørende finansregler." Det går også fram at "EFTA-statene skal dekke Eurostats tilleggskostnader for lagring, behandling og distribusjon av data.." I tillegg skal EFTA bidra finansielt til Eurostats EØS-relevante overhead-kostnader utover tilleggskostnader for lagring, behandling og distribusjon av data. Samlet sett er disse kostnadene 5 mill. kr. for 1994. Fra 1995 vil dette beløpet øke til omlag 7 mill.kr. og vil da holde seg omtrent på dette nivået.

- Bidrag til Sektorprogrammet (Operating budget), basert på art. 82(1)a

Artikkel 82(1)a fastslår at bidraget til sektorprogrammet skal beregnes som andel av Eurostats operative budsjett og det er forholdstallet mellom EFTA-statenes og EUs bruttonasjonalprodukt til markedspris som skal benyttes. Den sist oppdaterte andelen for Norge er 0.0158. Andelen skal beregnes av den EØS-relevante delen av Eurostats sektorprogram. For 1994 er denne fastsatt til 70 prosent, men vil sannsynligvis øke etterhvert.

I EØS-budsjettet fra Eurostat skilles det mellom Commitment og Payment. Commitment er tilsagnsrammer for de enkelte programmer som kan strekke seg utover et enkelt år. Payment er det beløp som skal innbetales i året. Commitment for ett år blir vanligvis innbetalt med en del samme år og andre del året etter. For EFTA-landene vil innbetalingene bare utgjøre omlag 40 prosent av tilsagnsrammene første året, 1994. F.o.m. 1995 vil denne prosenten ligge nær 100.

- Bidrag til overhead kostnader

Artikkel 82 i EØS-avtalen kan tolkes som om EFTA-landene ikke skal bidra til dekning av administrative kostnader på Eurostats budsjett. Det har vært en del uklarhet om dette, spesielt etter at Eurostat endret

regnskapspraksis for budsjettåret 1994 ved at en del poster ble overført fra driftsbudsjettet til administrasjonsbudsjettet. Dette gjaldt bl.a. metodiske studier.

Det er nå vedtatt at EFTA skal bidra og dette er tatt inn i en revidert versjon av protokoll 30. Modellen en nå er kommet fram til bygger på at en trekker ut bestemte kostnader og beregner en endelig sum uten bruk av proposjonalitetsfaktoren. Dette er kostnader som forårsakes av EFTA-landenes deltakelse i det statistiske samarbeidet. Dette omfatter reise- og overheadkostnader (PC, husleie mv.) for de utplasserte EFTA-ekspertene. I tillegg er det lønn og driftsrelaterte kostnader samt overhead for Eurostat-ansatte som utfører administrative tjenester knyttet til EFTA-landene. For 1994 er det beregnet 12 årsverk til dette. Samlet for EFTA EEA-landene er bidraget fastsatt til 1 428 000 ECU for 1994.

- Bidrag til lagring, behandling og distribusjon av data

Dette omfatter Eurostats tilleggskostnader for lagring, behandling og distribusjon av data pga. EØS-avtalen (se punkt 3.5). For 1994 er dette beregnet til 1 329 000 ECU, ekskl. Sveits. En stor del av beløpet vil bli brukt til å finansiere EDB-eksperter fra EFTA-landene utplassert i Eurostat for å gjøre de nødvendige tilpasninger i Eurostats datasystemer.

3.7.2 Tilbakeføring av midler

Innbetalingene til sektorprogrammet vil inngå i Eurostats budsjett på samme måte som andre bidrag og vil ikke fullt ut bli øremerket for EFTA-landene. Etter forhandlinger mellom Eurostat og EFTA-landene vil EFTAs bidrag bli brukt og "tilbakeført" på tre måter:

- a) lønne nasjonale eksperter fra EFTA utplassert i Eurostat
- b) delvis finansiering av EØS-relevante statistikkprosjekter utført i EFTA-landene (kofinansierte prosjekter)
- c) finansiere prosjekter utført av konsulenter, universiteter eller andre satt ut på anbud

Det er tenkt brukt en liten del til punkt c. De kofinansierte prosjektene under punkt b) kan være av forskjellig slag, men Eurostat er spesielt interessert i utviklings- og metodeprosjekter. Prosjektene skal drøftes og godkjennes på to-sidig basis mellom hvert EFTA-land og Eurostat.

Andelen til ko-finansierte prosjekter er forholdsvis lav i 1994 og skyldes at EFTAs innbetaling bare utgjør 40 prosent av tilsagnsrammene dette året. EFTA var villig til å bidra med en høyere andel, men EU-kommisjonen kunne ikke godta dette av budsjettekniske årsaker.

I drøftingene mellom EFTA og Eurostat er en blitt enig om å prioritere potten til å lønne utplasserte EFTA-eksperter som den mest effektive måten for å gjennomføre det felles statistikkprogrammet. Disse skal jobbe innenfor bestemte, prioriterte områder med en varighet på 1-3 år. En tilsvarende ordning finnes for EU-landene. Det er kalkulert med 19 sektoreksperter fra EFTA i 1994; av dette bidrar Norge med 4 personer (Halvard Hansen, Per Schønning, Harald Sundlo, Jon Epland). I tillegg bidrar Norge med 2 eksperter innen EDB (Jan Byfuglien, Lily Chen). Det er tenkt at finansiering av nasjonale eksperter normalt vil kreve ca. 80 prosent av potten.

Eurostat har siden 1991 invitert EFTA-landene til å delta med eksperter i Eurostats arbeid og EFTAs Råd aksepterte å finansiere enkelte eksperter frem til EØS-avtalen trådte i kraft.

Høsten 1991 ble en norsk ekspert (Erling Fløttum) på området revisjon av ESA (EUs nasjonalregnskaps-system) og en østerrisk ekspert på området revisjon av NACE/CPA (EUs nærings- og varenomenklatur) utplassert. F.o.m. 1992 er flere EFTA-eksperter blitt utplassert; bl.a. innenfor området utvalgs-/panelundersøkelser for foretak og organisering og vurdering av Eurostats treningsprogram, TES. Høsten 1993 ble en sveitser tilsatt og dette er det eneste området Sveits kan bidra på.

4. Statistisk samarbeid knyttet til Luxembourg-prosessen og annet samarbeid

4.1. Luxembourg-prosessen

Organisering av samarbeidet

Luxembourg-prosessen var forløperen for Oslo-Brüssel-prosessen (EØS). EF / EFTAs High - Level Contact Group bestemte på møte 23. november 1989 at statistisk samarbeid skulle inkluderes i Luxembourg-prosessen. Statistisk samarbeid innenfor Luxembourg-prosessen ble drøftet på møter mellom direktørene fra EU- og EFTA-landenes statistiske kontor og fra Eurostat første gang i november 1989. Fram til EØS-avtalen trådte i kraft ble dette drøftet regelmessig mellom EFTA og Eurostat og konkrete samarbeidsprosjekter planlagt.

Statistikksamrbeidet knyttet til Luxembourg-prosessen ble utført i to parallelle institusjoner, EUs statistikkontor Eurostat og EFTAs statistikkontor, begge i Luxembourg.

Pilotprosjekter for statistisk samarbeid

Knyttet til Luxembourg-prosessen forpliktet EFTA-landene seg til å delta i fellesprosjekter med EU for utvikling av statistikk innenfor:

- migrasjoner
- demografiske framskrivninger
- transport
- turisme
- tjenesteyting
- betalingsbalanse
- inntektsfordeling
- tidsbruk
- små og mellomstore foretak
- miljø
- innovasjoner.

På de fleste områder ble det utarbeidet et mandat for en felles EU/EFTA arbeidsgruppe og avklart hvilke prosjekter en skulle samarbeide om. Arbeidet foregikk stort sett parallelt og sammen med EUs arbeidsgrupper innenfor området.

4.2. Telematikk- og teknologiprogrammer

Det eksisterer et "Telematics Networks" der Norge og andre EFTA land gradvis er blitt involvert. Dette nettverket har drøftet ulike programmer og funksjoner knyttet til bruk av telematikk og teknologi. Følgende kan nevnes:

CADDIA: Co-operation in the Automation of Data for Imports/exports and Agriculture.

COMEDI/EDICOM: EDI prosjekt for utenrikshandel

EDIBOP: EDI for statistikk over betalingsbalanse

EDI/GESMES: Standard for elektronisk datautveksling av statistiske tabeller.

IDA: Interchange of Data between Administration

NSPP: National Server Pilot Project;

STADIUM: Statistical Data Interchange Universal Monitor, innsamlings- og kontrollsenters ved Eurostat for data på ulike medier.

STATEL: Statistiques Télétransmissions; Telematikk arkitektur for kommunikasjon mellom ulike anvendelser.

TEDIS: Utvikling av EDI-bruk i forhold til innhenting av informasjon fra foretak.

I de senere årene er DSIS (Distributed Statistical Information Services) formulert som et rammeverk som er ment å koordinere aktiviteten på dette området. Hovedmålet med DSIS er å få en mer effektiv dataflyt mellom ulike sentralbyråer, Eurostat og andre større statistikkprodusenter og brukere, bl.a. nasjonalbankene og internasjonale organer som OECD og FN. Det er i ferd med å bli utviklet et mer detaljert og prioritert arbeidsprogram for DSIS.

Norge har deltatt i et kontaktnett for DSIS siden våren 1992, og det er gjennomført en evaluering av DSIS i forhold til Norge og andre EFTA-land. Norge har også vært aktivt med i arbeidet med DSIS detaljerte arbeidsprogram fra høsten 1993 ved deltagelse i styringsgruppe.

Norge har deltatt på seminarer og møter innenfor feltet EDI, som drives i fellesskap mellom FN og Eurostat, men er foreløpig ikke konkret involvert i noen av EDI prosjektene.

Det er også uklart i hvor stor grad f.eks. Norge og andre EØS-land forventes å gå aktivt inn i prosjekter som CADDIA, COMEDI og NSPP.

4.3. EUROSTATs treningsprogram TES

Eurostat har startet et omfattende treningsprogram "Training of European Statisticians" (TES), rettet mot statistikere som arbeider med offentlig statistikk. Viktige formål med statistikkprogrammet er:

- Fremme samordning av nasjonal praksis ved felles treningsprogram.
- Skape et miljø hvor det kan foretas metodisk sammenlikning (uoffisielt) av nasjonale statistiske system, med det formål å harmonisere begrep og metoder.
- Trene statistikere i bruk av nye og effektive metoder utviklet i andre land.
- Presentere for statistikere de nye statistiske krav som følger av endringer i det europeiske samfunn.

Det første årsprogram ble gjennomført for 1991/1992. Både EFTA-landene og land fra Sentral- og Øst-Europa var invitert til å delta. EFTA-landene måtte betale en lav deltagerkontingent. Av 22 land som deltok i Eurostats første årsprogram, sendte 19 land deltagere. Sverige, Østerrike og Sveits hadde flere deltagere, mens det ikke var noen fra Norge og

Island. I programmet for 1992/1993 deltok SSB på 5 kurs med ialt 8 personer og i 1993/1994 på 6 kurs og 15 deltakere. SSB arrangerte også et kurs i TES-programmet om Foretaksregister i Oslo i august 1993.

Det er bestemt at EFTA-landene ikke skal betale deltakeravgift, men delta ved å bidra med lærerkrefter på enkelte kurs. En EFTA-ekspert skal også være tilknyttet TES-sekretariatet. På samme måte som for EU-landene har EFTA-landene oppnevnt sine TES-korrespondenter som skal bidra til å spre informasjon om TES-programmet.

4.4. EU/EFTA-samarbeid med land i sentral- og øst-Europa

Eurostat har i samråd med andre internasjonale organisasjoner i Europa (OECD, ECE) fått et ansvar for å ha oversikt over og (dels) koordinere samarbeid / teknisk assistanse til Sentral- og Øst-Europa. Dette betyr bla. at Eurostat oppdaterer en database med oversikt over EU- OG EFTA-landenes samarbeidsprosjekter og finansieringskilde for de enkelte aktiviteter. To ganger i året organiserer de også et møte i Eurostat hvor også EFTA-landene er invitert til å delta.

Et EU/EFTA-samarbeidsprosjekt er teknisk assistanse til de baltiske stater i form av et statistikkprogram over tre år, regnet fra høsten 1992. EFTA-landene skal stå for gjennomføringen av prosjektene. Det er laget en detaljert oversikt over alle de forskjellige prosjekter som skal inngå i programmet. Datamaskiner og program blir finansiert av Eurostats PHARE-program for sentral- og øst-Europa.

Norge har forpliktet seg til å være generell rådgiver for Litauen (Erik Aurbakken). SSB har dessuten ansvar for prosjektene utenrikshandelsstatistikk, jordbruksstatistikk og sosialstatistikk med egne prosjekt-koordinatorer (Hans Kr. Østereng, Sigurd Lianes og Jan Lyngstad). For utenrikshandel og rådgiving overfor Litauen startet dette arbeidet opp i 1992, mens landbruk og sosialstatistikk startet i 1993.

EUs assistanse til utviklingsland

Eurostat ønsker også å ha en rolle når det gjelder oversikt over og koordinering av EU-landenes assistanse til utviklingsland. Direktøren for "Directorate for international trade statistics and relations with ACP and other countries" og lederen for "Relations with ACP countries" har ansvar for dette arbeidet og de besøkte SSB i november 1991.

For EU-landene holdes det årlige møter om koordinering av teknisk assistanse til utviklingsland. Fra 1992 blir også representanter fra EFTA-landene invitert til disse møter.

4.5. NUTS klassifisering for EFTA-landene

EFTAs statistiske rådgiver tok initiativ til at det skal utarbeides en regional inndeling for EFTA-landene etter mønster av EUs regionalinndeling NUTS. Eurostat bruker NUTS som en statistisk klassifisering og en del statistisk informasjon etter denne inndelingen blir brukt til å vurdere om støtte til distriktene er i samsvar med EUs konkurransedirektiv. Dette direktivet er en del av EØS-avtalen (ikke statistikkdirektiv). Norge har derfor måttet levere en del statistisk informasjon etter denne inndeling. Dette gjelder regionalt nasjonalprodukt og arbeidsmarkedsstatistikk. I EU blir NUTS også brukt ved fordeling av regionale fond, men dette er ikke relevant for EFTA-landene.

EFTA-landene har etter det regelverk for statistikk som vil være del av en EØS-avtale, ingen forpliktelse til å gi regional inndeling i den statistikken som rapporteres til Eurostat fra 1995.

NUTS-inndeling for Norge (og Sverige og Finland) har vært en vanskelig forhandlingssak. Kommunaldepartementet ble tidlig trukket inn i dette arbeidet og utkast til NUTS-inndeling for Norge ble oversendt Eurostat og drøftet på sjefsmøte mellom EFTA og Eurostat i november 1992. På det mest detaljerte nivå (NUTS 3) var Norge delt inn i 65 regioner (grupper av kommuner). Finland hadde 88 NUTS-3 regioner og Sverige 156. Eurostat kunne ikke godta forslaget fra de nordiske land. De mente det var altfor detaljert og fryktet at dette eventuelt ville føre til forslag om endringer for EU-landene siden mindre områder generelt fører til mer regional støtte. Eurostat mente dette også ville føre til mer undertrykking av data. Eurostat har hatt vanskelig med å frambringe prinsipper for NUTS-inndeling utover å peke på størrelse, men det er uklart hvordan en skal vektlegge befolkning i forhold til areal. Det er store forskjeller i EU-landenes inndeling; bl.a. er Tyskland inndelt i hele 543 regioner.

På møte i november 1992 kom en til forståelse med Eurostat om at det ikke var de nasjonale statistikkbyråenes oppgave å foreta en regional inndeling for administrative formål. Fra norsk side er det derfor Kommunaldepartementet som har hatt ansvaret for NUTS-inndelingen for Norge. I den versjonen som forelå da EØS-avtalen trådte i kraft var Norge delt inn i 49 regioner på det mest detaljerte nivå (NUTS III). Kommunaldepartementet valgte likevel å ikke sende inndelingen inn for formell godkjenning (notifisering).

Under forhandlingene om EU-medlemskap har Norge funnet det tilstrekkelig med en grovere inndeling av regioner. I den siste versjonen er derfor fylker brukt som NUTS III-regioner.

5. Samarbeidsmodeller for statistikk og EFTAs statistiske rådgiver

5.1. Institusjonelle samarbeidsmodeller mellom EU og EFTA

Under diskusjon mellom EFTA-landene og Eurostat om institusjonelle samarbeidsformer, var tre alternativer drøftet:

Alt.1 Eurostat gjøres om til et frittstående "AGENCY" (samme modell som "the European Environment Agency")

Alt.2 Felles EU/EFTA - kontor under Eurostat

Alt.3 EFTA - kontor som samarbeider med Eurostat

Eurostats direktør, Mr. Franchet, orienterte om at det ikke er realistisk å gjøre Eurostat om til et "AGENCY" før år 2000.

EFTA-landene anså alternativ 2 som mest akseptabelt, men måtte godta alternativ 3 som er en to-pilar modell.

I EØS-samarbeidet er det dermed en to-pilar-løsning med utgangspunkt i Eurostat og kontoret til EFTAs statistiske rådgiver.

5.2. EFTAs statistiske rådgiver

I 1990 vedtok EFTAs Råd å etablere et kontor for EFTAs statistiske rådgiver i Luxemburg, kalt OSA EFTA (EFTA Office of the Statistical Adviser).

Heinrich Brünger fra Federal Statistical Office i Sveits har fra februar 1991 vært ansatt som EFTAs statistiske rådgiver. OSA EFTA omfatter nå 5 stillinger. Foruten Brünger består det av ekspertene Tapio Leppo (spesielt ansvar for ko-ordineringen av bistanden til de øst-europeiske landene) og Agneta Sverkel-Österberg (spesielt ansvar for tilrettelegging av statistikk fra EFTA-landene) og 2 sekretærer (Elizabeth Fahey og Denise Daly).

Sekretariatet har kontor i Eurostats bygning og funksjonene er primært å ivareta statistisk samarbeide knyttet til Luxemburg-prosessen og EØS. Den daglige og nære kontakten med Eurostat er en viktig forutsetning for dette. OSA EFTA er spesielt omtalt i protokoll 30 i EØS-avtalen.

OSA EFTAs oppgaver er generelt å ha sekretariatsfunksjon for EFTA-landene gjennom:

- løpende kontakt med EFTAs sekretariat i Geneve og Brussel
- informasjon til EFTA-landenes statistiske kontorer om arbeid i Eurostat.

Dette omfatter bl.a.

- utarbeide forslag til EØS-program (EØS-relevante deler av EU-programmet),
- foreslå innstilling av EFTA-eksperter utplassert i Eurostat,
- koordinere EFTA-landenes bistand til de baltiske stater,
- bindeledd mellom Eurostat og EFTA-landene i datainnsamling.
Ifølge EØS-avtalen skal statistisk informasjon fra EFTA-landene samordnes av OSA EFTA som skal videresende dataene til Eurostat. Sistnevnte skal forestå lagring og bearbeiding av denne informasjon. Alle data skal oversendes Eurostat; ikke til andre enheter innen kommisjonen. Eurostat og OSA EFTA er ansvarlig for spredning av EØS-statistikk til offentligheten og brukerne.
- sende ut månedlige møteoversikter for neste periode, identifisere viktige møter hvor EFTA-landene bør være representert (spesielt nye rettsaker).
- oversende dokumenter til møtene,
- melde på representanter til møtene, bl.a. for å få adgang til Eurostats bygning.
- assistere statistikk eksperter fra EFTA når de deltar på møter i Eurostat og være EFTAs representant på møter hvor EFTA ikke sender egne representanter.

For å koordinere EFTA-landenes synspunkter på viktige saker i EØS-samarbeidet er det opprettet et forum for sjefsstatistikerne, **Working Group of Heads of National Statistical Institutes**. Forumet er underlagt Sub-committee IV som har det koordinerende ansvaret for flankerende og horisontale områder i EØS-avtalen.

Sjefsstatistikerne har opprettet to ekspertgrupper med representanter fra hvert EFTA-land og EFTA OSA. Disse har møter med Eurostat etter behov. Dette er en videreføring av den ekspertgruppen på statistikk som ble etablert i den tidlige forhandlingsfasen med Eurostat.

- **Expert Group on the Management of the EEA Statistical Programme** har ansvar for bl.a. statistikkprogrammet, publikasjonsprogram, utplasserte eksperter, budsjettsaker. Norsk representant har vært Gisle Skancke.

- **Expert Group on Legislation** har ansvaret for å vurdere om nye rettsakter på statistikk er EØS-relevante og om det er behov for særlige bestemmelser for EFTA-landene. Norsk representant er Frank Foyn.

- **Rutine for å informere fra møter i Eurostats arbeidsgrupper.**

EFTA-landene har blitt enige om en arbeidsfordeling når det gjelder å holde seg ajour og delta som observatør i Eurostats arbeidsgrupper når det er diskusjon om endring av eksisterende rettsakter eller planlegging av nye, relevante rettsakter for EØS-samarbeidet.

Følgende fordeling gjelder:

- Østerrike: Jordbruksstatistikk, Miljøstatistikk, Nomenklatur og statistiske enheter, Energi.
- Finland: Næringsstatistikk, Tjenestestatistikk unntatt finanssektorene og FoU-statistikk.
- Island: Fiskerier
- Norge: Penge og finansstatistikk, Betalingsbalansestatistikk, Utenrikshandelstatistikk og Statistikk for utenriks sjøfart.
- Sverige: Nasjonalregnskap, Demografisk og sosial statistikk, Konfidensiell behandling av statistikk, Statistikkdistribusjon, Lufttransport, Regionalstatistikk.
- Sveits: Turiststatistikk, Transportstatistikk unntatt sjøfart og luft, Prisstatisikk, Metode.

For Sveits' områder er et annet EFTA-land ført opp som reserve.

EFTA-landenes faste representanter på disse møter har hatt ansvar for å sende kopi av rapport på engelsk til EFTA-landenes oppgitte kontaktpersoner og til EFTAs statistiske rådgiver. Denne rapportplikt gjelder ikke hvis alle EFTA-land er representert på møtet. Alle EFTA-land deltar nå som regel på viktige møter og ordningen fungerer derfor ikke lenger i praksis.

6. EUROSTAT. Organisasjon og virksomhet

6.1. Formål

Eurostat er EUs statistiske kontor, Statistical Office of the European Communities, også forkortet SOEC. Eurostat ble etablert i 1958 og har kontor i Luxembourg.

Eurostat poengterer at de ikke er en internasjonal organisasjon, men er supranasjonal.

Eurostats formål er følgende:

- Informasjon til EU-institusjonene
- Utvikling av det statistiske systemet (nomenklaturer, metoder mv.)
- Spredning av EU-statistikk
- Assistanse til utvikling av det statistiske systemet; både internt, overfor øst-europeiske land og utviklingsland.

Data til Eurostat innhentes gjennom de nasjonale statistikkbyråer. Eurostat har imidlertid formell myndighet til å gjennomføre egne undersøkelser via andre institusjoner, også private, men det er sjelden de bruker denne muligheten.

Også andre enheter (DG) innen EU-kommisjonen har ansvar for noe statistikk. I EØS-avtalen er det presisert at alle data fra EFTA-landene skal oversendes EU via Eurostat.

Bestemmelsen om the "single market" fra 1993 har resultert i en økende etterspørsel fra EU-kommisjonen etter statistikk og derved også en økt aktivitet i Eurostat. Dette kommer til uttrykk ved at Eurostats budsjett ble tredoblet i løpet av 5-årsperioden 1990-1994. Ifølge Eurostats statistiske program (Statistical Programme of the European Communities) for 1993-1997 satses det spesielt på områder som omfattes av "single market", levekår og sysselsetting, økonomisk og monetær union, forholdet til andre land, utvikling av teknologi og menneskelige ressurser.

Eurostat er bare ett av 34 Directorates General (DG) innenfor EU-kommisjonen og er ingen selvstendig institusjon.

På bakgrunn av endringer i EUs struktur som følge av Maastricht-avtalen og innføring av EUs indre marked, har imidlertid EU sett behovet for en juridisk plattform for innsamling, bearbeiding og produksjon av EU-statistikk. En slik juridisk plattform er nødvendig for at EU-statistikken skal bli samordnet landene imellom og produsert på en mest mulig effektiv måte. Det er derfor utarbeidet et forslag til statistikklov for EU (Council Regulation on Community Statistical System).

Eurostats manglende formelle status har vært et sentralt tema i diskusjonene. Dette krever imidlertid en endring i selve Roma-traktaten. Eurostats rolle og arbeidsfordelingen innen Kommisjonen er derfor spesielt omtalt i utkast til Commission Decision. Viktige problemer som har vært diskutert er sentralbankenes rolle, konfidensialitet/personvern, retningslinjer for spredning av statistikk (prispolitikk), prinsipper for EU-statistikk, spørsmål om gjennomføring av EUs statistikkprogrammer i forhold til statistikklovdirektivet og rekkevidden av nærhetsprinsippet.

6.2. Rettsgrunnlag

Rettsregler

Grunnlaget for statistikksamarbeidet i EU bygger på ulike rettsregler:

Rettsakter (Legal acts):

- *Forordning (regulation)*. Gjelder for alle land samtidig og med en gang den er vedtatt av EU-Rådet (lov i seg selv). Forordning har prioritet foran nasjonale lover og kan angi både mål og midler.

- *Direktiv (directive)*. Pålegger medlemslandene å gjennomføre vedtak, men disse må godkjennes i hvert medlemsland før det kan tre i kraft, dvs. de må transponeres til en nasjonal lov.

- *Vedtak/Beslutning (decision)*. Gjelder også umiddelbart på samme måte som forordning og er like bindende. Gjelder vanligvis for et mer avgrenset område, f.eks. et enkelt land.

Rettsaktene omfatter statistiske definisjoner, kjennermerker og standarder og dessuten regler for statistikkens omfang og hyppighet og anvendte statistiske metoder. EUs rettsakter for statistikk bygger i hovedtrekk på FN's anbefalinger, men gir mer presise definisjoner og nomenklatur tilpasset spesielt for utviklede, industrialiserte land som EU-landene.

Ikke-rettsakter (Non-legal acts):

- Resolution
- Recommendation

I tillegg har en såkalt Gentlemen's agreement, men dette gjelder bare innenfor områder som ikke er båret på finansieringsbistand fra EU.

Statistikkprogram-komiteer

Eurostat utarbeider 5-årige statistikkprogram (nåværende gjelder for 1993-97) og mer detaljerte årsprogram. Dette skjer i samspill mellom de ulike komiteer og organer innen EU.

Dette statistiske systemet består av:

- Institusjonelle komitéer (etablert av Ministerrådet)
- Sektorkomitéer (etablert av Kommisjonen)
- Arbeidsgrupper
(Working Parties)
- Koordineringskomitéer

Planleggings- og beslutningsprosessen er komplisert (se Eurostats egen illustrasjon, vedlegg C-7). Fore-spørsmål om informasjon vil primært komme fra Kommisjonen (CDIS). Der dette i tilfelle krever utbygging av ny statistikk og behov for nye rettsakter settes det igang en prosess mellom Eurostat og medlemslandene. Forslag fra Eurostat om utbygging vil i første omgang bli drøftet i arbeidsgrupper (Task Force/Working Party) og sektorkomitéer. SPC vil tidlig bli informert om nye prosjekter og vil få utkast til nye rettsakter til diskusjon og uttalelse før oversendelse til Ministerrådet. SPC kan be om at saker blir sendt tilbake til Eurostat til ny behandling på lavere nivå, men kan ikke formelt hindre at Eurostat sende over saker til Rådet for beslutning. Statistikkbyråene kan imidlertid ta saken opp med sin representant i Rådet for eventuelt å stoppe en sak.

Det er i alt 10 sektorkomitéer innenfor ulike områder (jordbruk, industri mv.) og i alt 80 Working Parties underlagt komitéene. I tillegg opprettes det midlertidige "Task Force" og andre ad-hoc grupper på en rekke områder hvor en mindre gruppe eksperter gjør utredningsarbeid for de faste arbeidsgruppene og rapporterer til disse.

Medlemmer i komitéer og arbeidsgrupper er representanter fra Eurostat og de nasjonale statistikkprodusentene, mens andre kan bli invitert som observatører, f.eks. internasjonale organisasjoner. I alt er det ca. 170 slike årlige møter i Eurostat.

Av de institusjonelle komitéene er det to typer; "general" og "sectorial".

De institusjonelle (generelle) komitéene er:

- Statistikkprogram-komité (Statistical Programme Committee - SPC)

Komitéen er sammensatt av direktørene i de nasjonale statistikkbyråene (NSI) og ledes av Eurostats generaldirektør. Komitéen diskuterer og tar beslutninger om statistikkprogrammet og nye rettsakter og skal også utarbeide en årlig rapport over det statistiske arbeid, som skal sendes EU-Kommisjonen, EU Parlamentet og EUs Råd. Komitéen møtes nå 4 ganger i året. I tilknytning til mai-møte holdes det et seminar (DGINS-Conference).

Underordnet denne komité, er det etablert diverse sektorkomitéer og arbeidsgrupper, bl.a. NACE-komitéen. Nylig er det også opprettet Working Group on the Annual Statistical Programme for å

bistå SPC i arbeidet med kommende års statistikkprogram.

- Komité for monetær og finansiell statistikk og betalingsbalanse (Committee on Monetary, Financial and Balance of Payment Statistics - CMFB)

Bakgrunn for oppretting av denne komitéen var en opprioritering av dette statistikkområdet innenfor EU/Eurostat. Eurostat håper også å løse de spesielle samordningsproblemer de har på dette området på grunn av at Eurostat primært har kontakt mot de statistiske kontor, mens det i de fleste EU-land er Sentralbanken som har hovedansvaret for statistikk knyttet til penge og kredittpolitikken. Denne komitéen har derfor deltakelse både fra landenes sentralbank og statistiske byrå.

- Konsultativ komité for økonomisk og sosial informasjon (European Advisory Committee on Economic and Social Statistics - CEIES)

Denne komitéen er sammensatt av direktørene i Eurostat og de nasjonale statistikkbyråene, EU-kommisjonen og 2 representanter fra hvert land fra ulike brukergrupper (næringsliv, forskning, organisasjoner etc.). Formålet med komitéen er å få til en dialog mellom brukere og produsenter av statistikk. EFTA-landene vil også være representert i denne rådgivende komitéen på linje med EU-landene.

- Kommisjonens direktørkomité (CDIS)
Representanter fra Eurostat og de viktigste DG i Kommisjonen. Formålet er å koordinere statistikkaktiviteten innen EU-Kommisjonen.

De institusjonelle (sektorielle) komitéene er:

Komité for konfidensialitetsregler for statistikk, opprettet ved Council Regulation R 1588/90 of 11. juni 1990. (Committee on Statistical Confidentiality)

Denne komitéen har representanter fra medlemslandene og er ledet av Eurostats generaldirektør eller en person han utnevner.

Komitéen skal:

- sette opp regler for overføring av konfidensielle data til Eurostat
- gi adgang til data til personer som ikke er ansatt i Eurostat, men arbeider der under kontrakt.

Komité for harmonisering av beregning av BNP, opprettet ved Council Directive 89/130/EEC, Euratom (Gross National Product Committee)

- *Komité for jordbruksstatistikk* opprettet i henhold til Commission Decision 72/729/EEC (Standing Committee for Agricultural Statistics)

- *Komité for utenrikshandelsstatistikk* opprettet i henhold til Council Regulation R 1736/75 (Committee on External Trade Statistics)

Sektorkomitéer:

- *Komité for transportstatistikk* (Co-ordinating Committee on Transport Statistics)
- *Komité for industristatistikk* (Committee on Industrial Statistics)
- *Komité for tjenestestatistikk* (Co-ordinating Committee on Service Statistics)
- *Komité for jern- og stålstatistikk* (Committee on Iron and Steel Statistics)
- *Komité for næringsstandard* (NACE Committee)
- *Komité for produksjonsnomenklatur* (PRODCOM Committee)
- *Komité for energistatistikk* (Committee on Energy Statistics)
- Vitenskaplig komité for TES (Scientific Committee for TES)

6.3. Organisasjonen

Eurostat har ca. 400 fast ansatte og av disse er 150 akademikere. I tillegg kommer ca. 300 konsulenter og utplasserte eksperter med kontrakter på opptil 3 års varighet for å gjennomføre forskjellige statistiske oppgaver. De såkalte EFTA-ekspertene er en del av denne gruppa. I gjennomsnitt kommer ca. 30 prosent av personale fra nasjonale statistikkbyråer; for høyere utdannet personell er andelen ca. 50 prosent.

Eurostat ledes av en generaldirektør (Mr. Yves FRANCHET) og består av 1 stabsenhet og 6 directorates, oppdelt i mindre enheter:

OS-1: Administration, staff and internal management

Dir A: Dissemination and public relations; computer processing; and relations with ACP countries.

- A-1: Computer processing
- A-2: Public relations, dissemination and statistical digests
- A-3: Information - Data-shop
- A-4: Database management, publications and geographical information systems
- A-5: Relations with ACP and other developing countries

Dir B: Economic statistics and economic and monetary convergence.

- B-1: Economic accounts, methods and analyses
- B-2: Production of national accounts data
- B-3: Price comparison
- B-4: Financial accounts and monetary and financial statistics
- B-5: Balance of payments
- B-6: Macroeconomic classifications and statistical and accounting coordination

Dir C: General matters; international and inter institutional relations; and external and intra-community trade statistics

- C-1: Planning, relations with Community institutions, international organizations, European Economic Area and enlargement
- C-2: Budget policy and management
- C-3: Analysis of international transactions
- C-4: External and Intra-community trade
- C-5: Relations with central and eastern European countries and newly independent states

Dir D: Business and energy statistics, research and development, and statistical methods.

- D-1: Energy and raw materials
- D-2: Industry, iron and steel, and coordination of surveys on enterprises
- D-3: Research and development, and statistical methods
- D-4: Distributive trades, services and transport

Dir E: Social and regional statistics and structural plans.

- E-1: Population, migration, employment and unemployment
- E-2: Living conditions
- E-3: Working conditions
- E-4: Regional accounts and indicators and * structural plans

Dir F: Agricultural, fisheries and environmental statistics.

- F-1: Agricultural accounts and structures
- F-2: Agricultural products and fisheries
- F-3: Environment

Oversikt over relevante rettsakter for statistikk-samarbeidet i EØS-avtalen

I dette vedlegg gis det en gjennomgang av de rettsakter for statistisk samarbeid som inngår i EØS-traktaten og en viss vurdering av konsekvensene for SSBs statistikkproduksjon.

1. Næringsstatistikk	27
1.1 Generelt, statistiske enheter	27
1.2 Årlig strukturstatistikk	27
1.3 Varestatistikk	29
1.4 Konjunkturstatistikk	29
1.5 Foretaksregister	30
2. Kull- og stålstatistikk	31
3. Transportstatistikk	31
4. Statistikk over utenrikshandel	32
4.1. Generelt	32
4.2. Rettsakter for utenrikshandelstatistikk	32
5. Konfidensielle statistiske opplysninger	34
6. Demografisk og sosial statistikk	34
6.1. Utenlandske arbeidere	34
6.2. Arbeidskraftundersøkelser	34
7. Nasjonalregnskap	34
8. Statistiske nomenklaturer	34
9. Landbrukstatistikk	36
9.1. Strukturundersøkelser	36
9.2. Melk og melkeprodukter	36
9.3. Korn og kornprodukter	36
10. Fiskeristatistikk	36
11. Energistatistikk	36

1. Næringsstatistikk

1.1. Generelt, statistiske enheter

De statistiske enheter som brukes i Eurostats forskjellige undersøkelser, er definert i en nylig vedtatt rettsakt (R 696/93 av 15. mars 1993) om statistiske enheter.

Det har vært arbeidet med en samordning mellom enhetsdefinisjoner brukt av FN i de reviderte utgaver av SNA og ISIC og av EU/Eurostat i ESA og NACE. Definisjon av foretak (enterprise) er felles, men Eurostat vil fortsatt beholde enhetene KAU (kind of activity unit / bransjeenhet) og LU (local unit/lokal enhet) som statistiske enheter. FNs og SSBs definisjon av bedrift (establishment) svarer til "local kind of activity unit" som er en videre oppdeling av "local unit" etter næring.

EUs bransjeenhet (kind of activity unit) er en konstruert enhet innenfor et foretak og består av alle produksjonseenheter (bedrifter) tilhørende samme næringsgruppe, uansett om de er lokalisert en eller flere steder. I forhold til norske definisjoner betyr

dette sammenslåing av de bedrifter innenfor et foretak som tilhører samme næring. EU-land som Frankrike sender både regnskaps- og produksjonsskjema til foretaket og hevder at foretaket enkelt kan levere opplysninger om "kind of activity units" og at denne statistiske enhet gir pålitelige produksjonsdata til bruk for nasjonalregnskapet.

EUs lokalenhet (local unit) brukes ved utarbeiding av regionalstatistikk, og for denne enhet kreves det bare data som omsetning, sysselsetting, lønnskostnader og investeringsutgifter.

Enheten bedrift (establishment) er ikke brukt som betegnelse i statistikkrapporter til Eurostat.

1.2. Årlig strukturstatistikk

Et fellestrekk for Eurostats rettsakter på dette området er at den viktigste statistiske enhet er foretaket (industrial undertakings). Noen land bruker avvikende definisjoner nærmere vår definisjon av be-

drift, men EFTA-landene har ikke krevet unntak her.

Nye rettsakter: EU arbeider nå med en revisjon av rettsaktene for årlig strukturstatistikk/regnskapsstatistikk og investeringsstatistikk. Dette vil bli en felles rettsakt for all næringsstatistikk, også tjenesteyting, men med egne bestemmelser (i form av vedlegg) for de ulike næringer (Regulation on Structural Business Statistics). Forordningen vil ventelig bli vedtatt i løpet av 1994 og vil erstatte rettsaktene 64/474 og 72/221 nevnt nedenfor.

- **L 64/475/EEC, "Council Directive of 30 July 1964 concerning co-ordinated annual surveys of investment in industry."**, gjelder koordinerte årlige investerings-undersøkelser for næringene bergverk, industri, bygge- og anleggsvirksomhet og elektrisitet-, gass- og vannforsyning. Dette er en av Eurostats eldste undersøkelser, og den har også vært uforandret i 25 år.

Undersøkelsen omfatter alle foretak (undertakings) med 20 eller flere ansatte. For de minste foretak blant disse er det tilstrekkelig med utvalg. Skillet mellom små og store foretak i gruppen over 20 ansatte er det opp til hvert enkelt land å avgjøre. De fleste EU-land har utvalgsundersøkelse for de mindre foretak og fullstendig undersøkelse for de større foretak. Ifølge direktivet skal det innhentes oppgaver spesifisert på 4-siffer NICE-nivå (EUs eldste næringsnomenklatur). Hvert land har hittil brukt sin egen næringsnomenklatur ved utarbeiding av denne undersøkelsen, men dette vil endres nå når NACE Rev.1 er innført som obligatorisk nomenklatur.

Investeringene skal splittes i tre grupper:

- a. Maskiner, installasjoner og kjøretøyer
- b. Nye bygninger og anlegg
- c. Kjøp av eksisterende bygninger og land/arealer.

Investeringer av sosial natur skal også, hvis mulig, spesifiseres.

Merknader til investeringsstatistikken:

Direktivet krever investeringsoppgaver på foretaksnivå for de aktuelle næringer. Dette betyr en viss omlegging i forhold til den investeringsstatistikk SSB utarbeider, knyttet til årlig produksjonsstatistikk. Kjøp av eksisterende bygninger og land betyr en utvidelse i forhold til de investeringsoppgaver SSB innhenter, hvor det ikke er skille mellom kjøp av nye og eksisterende bygninger og land / arealer.

Spørsmålet om investeringer av sosial natur omfatter installasjoner til nytte for de ansatte som kantiner, idrettsplass etc. Ingen EU land besvarer dette spørsmål.

Selv om det blir krevet statistikk etter 4-sifret NACE, har Norge og andre EFTA-land fått godkjent at de kun garanterer å gi denne statistikk på 3-sifret NACE Rev.1 - nivå.

- **L 72/221/EEC, "Council Directive of 6 June 1972 concerning co-ordinated annual inquiry into industrial activity"** gjelder samordnet årlig strukturundersøkelse av aktiviteten i næringene bergverk, industri, bygge- og anleggsvirksomhet og elektrisitet-, gass- og vannforsyning.

Undersøkelsen skal årlig dekke alle foretak (undertakings) med minst 20 sysselsatte. Minst hvert 5. år skal også de mindre foretakene dekkes; for disse kan det være tilstrekkelig med utvalg. EU-kommisjonen skal i samarbeid med medlemslandene bestemme for hvilke år de fullstendige tellinger skal gjennomføres.

Statistisk enhet er foretak (undertaking), enhet for økonomisk aktivitet (kind of activity unit) og lokal enhet (local unit) for regional statistikk.

Kjennemerker:

Foretak med minst 100 sysselsatte: 2 siders liste med regnskapsposter, dels hentet fra foretakets inntekts-/utgiftskonti og dels fra foretakets balansekonti. I tillegg kreves det også oppgaver over arbeidskraft fordelt etter kjønn og lønnskostnader til hjemmearbeidere.

Foretak med 20-99 sysselsatte: antall sysselsatte, omsetning (turnover), lønnskostnader, innkjøp av råvarer og halvfabrikata og industrielle tjenester.

Lokale enheter: antall sysselsatte, lønnskostnader, investering i fast kapital.

Eurostat har utgitt et dokument: "Structure and activity of industry" (April 1979), som gir en beskrivelse av metoder og definisjoner som skal brukes i denne undersøkelsen.

Merknader til strukturstatistikken:

Omfang, enheter og kjennemerker for de mindre enhetene dekkes av SSBs årlige industristatistikk, elektrisitetsstatistikk og bygge- og anleggsstatistikk. Når det gjelder den utvidete listen med kjennemerker, krever dette regnskapsstatistikk for alle foretak med 100 eller flere ansatte i næringene bergverk, industri, bygge- og anleggsvirksomhet og elektrisitet, gass og vannforsyning.

Opgaver over arbeidskraft fordelt etter kjønn bør enkelt kunne innhentes. EFTA-landene har fått unntak fra å skulle spesifisere skillet arbeider/funksjo-

nær, og dette skillet vil antagelig også forsvinne ved revisjon av EUs regelverk.

I overensstemmelse med hva som nå kreves i dette direktiv, ønsker Norge og andre EFTA-land å presisere at de kun garanterer å gi denne statistikk på 3-sifret NACE-Rev.1 - nivå.

1.3. Varestatistikk

- R 3924/91 "Council Regulation of 17 December 1991 on the establishment of a Community survey on industrial production" gjelder produksjonsoppgaver fra vareproduserende næringer, utenom primærnæringene, gruppert etter varegrupperingen "PRODCOM". PRODCOM gir på 8-sifternivå spesifisering av i alt 10.000 varer.

Ifølge forordningen skal den årlige undersøkelsen dekke alle juridiske enheter (undertakings) med mere enn 20 ansatte pr. 31. desember. Hvis mindre enn 90 % av den nasjonale produksjon er dekket ved denne grensen på 20 ansatte, skal utvalget utvides til å dekke minimum 90 % av landets produksjon. Statistikken skal dekke volum og verdi av årlig produksjon rapportert ved utgangen av året. For visse varegrupper blir det også krevet at det skal gjennomføres månedlige undersøkelser. Undersøkelsen skal dekke næringsområdene C, D OG E i NACE Rev.1., dvs. bergverk, industri, elektrisitet-, gass- og vannforsyning.

Verdi og volum av produksjonen tilbudt for salg skal spesifiseres i overensstemmelse med PRODCOM-listen. I visse tilfeller skal også produksjon som er inkludert i andre produkter innenfor foretaket tas med. PRODCOM-listen bygger på HS, men er mer detaljert og spesifiserer ca. 10.000 varegrupper.

Ifølge forslag til forordning skal landene 6 måneder etter utgangen av kalenderåret, sende Eurostat resultatene av den årlige undersøkelse, inkl. data som er konfidensielle. Konfidensielle data skal være klart merket.

EFTA-landene har akseptert årlig rapportering et halvt år etter oppgaveåret. EFTA-landene har fått unntak fra rapport av månedlige tall, men aksepterer rapportering av kvartalsvise tall. Den fullstendige PRODCOM-varegrupperingen er på 8-siffer nivå. Eurostat aksepterer som et minimum at EFTA-landene rapporterer på 6-siffer PRODCOM-nivå frem til 1997 og på 8-sifternivå senest fra 1997.

1.4. Konjunkturstatistikk

Nye rettsakter: EU arbeider med en revisjon av rettsaktene på konjunkturstatistikk (Council Regulation on short-term indicators). Den nye forordningen vil omfatte industri, bygg og anlegg og

tjenesteytende virksomhet, men vil ventelig først bli vedtatt i 1995.

- L 72/211/EEC. "Council Directive of 30 May 1972 concerning co-ordinated statistics on the business cycle in industry and small craft industries," gjelder samordnet konjunkturstatistikk for industri og håndverk.

Statistikken skal dekke næringene bergverk, industri og kraft- og vannforsyning og gi spesifikasjoner etter en grov næringsgruppering (NACE Rev.1). Det er et eget direktiv for bygge- og anleggsvirksomhet.

Statistikken skal minst dekke foretak (undertakings) med 20 ansatte eller mer. Oppgavene kan samles inn fra et representativt utvalg av statistiske enheter som skal være "economic activity units". (Eurostat har bemerket at ingen EU-land bruker enheten economic activity unit, men det er uklart hva de bruker).

Det skal rapporteres følgende variable:

Månedlig:

1. Indekser for industriproduksjon.
2. Omsetning (turnover)
3. Ordre fordelt etter hjemmemarkedet og eksportmarkedet, (bare for de næringer der dette er relevant)

Minst hvert kvartal:

4. Brutto lønninger
5. Antall ansatte
6. Utført arbeid (volume of work done)

Merknader til konjunkturstatistikk for bergverk og industri:

Månedlige oppgaver:

Det må utarbeides ny månedsstatistikk over omsetningen i bergverksdrift, industri og kraftforsyning. Indeks for industriproduksjonen kan dekkes av den månedlige produksjonsindeksen.

Statistikk over ordretilgang med fordeling på eksport og hjemmemarked, dekkes av den kvartalsvise ordrestatistikk, men denne må legges om til månedsstatistikk og til å omfatte flere næringer innenfor bergverksdrift og industri.

Kvartalsvise oppgaver

Kvartalsvise oppgaver over brutto lønn, sysselsetting og utført arbeid må innhentes felles ved i en ny kvartalsstatistikk.

Ifølge direktivet kreves det også spesifisering av antall manuelle arbeidere, men EFTA-landene har fått unntak fra å gi denne spesifisering.

- L 78/166/EEC "Council Directive of 13 February 1978 concerning co-ordinated statistics on the business cycle in building and civil engineering" gjelder konjunkturstatistikk for bygge- og anleggsvirksomhet.

Statistikken skal minst dekke foretak (undertakings) med 20 ansatte eller mer. Oppgavene kan samles inn fra administrative dokumenter som f.eks. byggetillatelse (som f. eks GAB-registeret). Hvis dataene må hentes direkte fra foretakene, kan de samles inn fra et representativt utvalg foretak.

Det skal rapporteres følgende variable eller indikatorer:

Månedlig:

1. Byggetillatelse (tilsvarer godkjente bygg i SSBs byggearealstatistikk.)
 - 1.1. Antall godkjente bygg for boliger, med antall boliger og boligareal.
 - 1.2. Antall godkjente bygg, andre bygg enn boliger, med antall bygninger og bruksareal.
2. Produksjonsindeks for bygg og anlegg.
 - 2.1. Produksjonsindeks for bygg.
 - 2.2. Produksjonsindeks for anlegg.
3. Indeks over ordretilgang for bygg og anlegg.
 - 3.1. Ordretilgang, bygg i verdi; (eller verdien av igangsatte boligbygg og andre bygg enn boliger).
 - 3.2. Ordretilgang, anleggsvirksomhet i verdi.

Minst hvert kvartal:

4. Antall ansatte, spesifisert på funksjonærer og arbeidere.
5. Brutto lønn.
6. Volum, utført arbeid.
 - 6.1. Antall timer arbeid i bygg.
 - 6.2. Antall timer arbeid i anlegg.

Merknader til konjunkturstatistikk for bygge og anleggsvirksomhet:

Direktivet krever dels månedlig / dels kvartalsvis konjunkturstatistikk for bygge- og anleggsvirksomhet og SSB produserer bare delvis denne statistikken.

Månedlige oppgaver:

Produksjonsindeks for bygge- og anleggsvirksomhet utarbeides ikke i SSB, slik som det gjøres for industri. For bygg kan kvartalsvis byggearealstatistikken brukes som indikator, for anlegg må det utvikles en ny indeks.

SSB produserer bare kvartalsvis statistikk over godkjente bygg, da vi vurderer datagrunnlaget i Grunn, Adresse- og Bygningregistret (GAB) å være mer usikkert for godkjente bygg enn for igangsatte bygg.

Månedstall over godkjente bygg vil kreve bedre registerrutiner i kommunene.

Det kreves også omlegging fra kvartalsvis til månedlig indeks for ordretilgang. Dette forutsetter også en omlegging av statistikkrutinen da svarinngangen på oppgavene er dårlig, slik at svært mye tid går med til purring. En månedlig indeks forutsetter et bedre samarbeid med oppgavegiverne og en forenkling av skjema.

SSB henter nå oppgavene til den kvartalsvis ordrestatistikken fra et utvalg av bedrifter med 30 eller flere ansatte, pluss alle bedrifter som er medlem av EL (Entrepr. Landssam.). Utvalgsplanen for denne statistikken må antagelig endres noe, uten at dette behøver kreve større ressurser.

EFTA-landene er unntatt fra å gi oppgaver for kodene 1.21, 121.1, 1.22, 1.22.1. Ifølge regelverkets artikkel 4. punkt 5. fikk EU-landene i en overgangsperiode på maksimum 4 år, lov til å bruke igangsatte bygg som indikator istedenfor ordretilgang, men en slik overgangsordning er ikke avtalt for EFTA-landene.

Kvartalsvis oppgaver:

Det må utredes nærmere hvordan kvartalsvise oppgaver over brutto lønn, sysselsetting og utført arbeid skal innhentes.

Ifølge punkt 2. i artikkel 4. er EU-land som ikke har statistikk over volum utført arbeid, eller hvor antall timer ikke er en pålitelig indikator for volum utført arbeid, fritatt fra å gi oppgaver over utført arbeid.

1.5. Foretaksregister

- R 93/2186/EEC "Council Regulation of 22 July 1993 on the Community co-ordination in drawing up business registers for statistical purposes" gjelder felleskapets koordinering av etablering av foretaksregister for statistiske formål.

Forordningen krever at hvert medlemsland skal føre et register over de økonomiske enhetene foretak (enterprise), juridisk enhet (legal unit) og lokalenhet (local unit) slik disse er definert i egen forordning om statistiske enheter (Council Regulation No 696/93). I registeret skal forbindelsene mellom disse enhetene framgå. Enheter innen primærnæringer og offentlig administrasjon skal være frivillig. Det er et minimumskrav at registeret skal oppdateres fullstendig hvert 4. år, men informasjon fra administrative kilder eller fra årlige undersøkelser skal oppdateres årlig. I art. 6 står det at Kommisjonen på forespørsel kan kreve at medlemslandene gjennomfører statistiske analyser på grunnlag av registeret og oversende informasjon, også konfidensielle data. Dette

skal behandles i samsvar med "konfidensialitetsforordningen" (Council Regulation No 1588/90). Fra Eurostats side er det opplyst det ikke vil være krav om å utlevere identifiserbare data. I Annex II til forordningen går det fram hvilken informasjon registeret skal inneholde for hver av tre aktuelle enhetene. Annex I sier at registeret skal være operativt fra 1. januar 1996; for juridiske og lokale enheter er kravet 1. januar 1997.

Vårt register mangler idag informasjon om "nettoformue" (net asset) som skal være med for foretaksenheten (dog frivillig) og er heller ikke fullstendig når det gjelder juridiske enheter. Med Enhetsregisteret operativt før den tid, skulle imidlertid dette ikke være noe problem. Et felles unntak for EFTA-landene er referanse til INTRASTAT-systemet (Annex II, 1 (k)).

Det er enkelte uklarheter i forordningen og flere metodologiske problemer må løses og vil bli behandlet i egne dokumenter. Dette gjelder bl.a. definisjon av et nytt foretak (sentralt ved demografiske analyser), forskjellen mellom foretak og juridisk enhet, behandling av hjelpeavdeling i forhold lokal enhet, bransjeenhet og "small enterprises of no importance".

2. Kull- og stålstatistikk

Grunnlaget for statistikkinnnsamling på dette området er "Article 47 of the ECSC Treaty" (kull- og stålavtalen). Følgende "Commission Decisions" gjelder for EU-landene: 1870/75/ECSC, 1566/86/ECSC, 4104/88/ECSC, 3938/89/ECSC.

Denne omfattende datainnnsamling fra foretak, er direkte knyttet til kull- og stålavtalen (ECSC). Statistikkkravet er meget stort med detaljert varespesifikasjon. Eurostat planlegger å harmonisere varegrupperingen i denne statistikken med varegrupperingen i utenrikshandelen (CN/Prodcom), men det er tildels behov for en mer detaljert gruppering.

Opgavene som innhentes av Eurostat for det enkelte foretak er konfidensielle og forutsetter at det innhentes spesiell tillatelse fra selskapene.

For å kunne imøtekomme statistikkbehovet på dette området, har EU akseptert at EFTA-landene for de relevante næringer kun skal gi detaljerte opplysninger knyttet til den nye produksjonsstatistikken (Prodcom) og til den årlige investeringsstatistikken.

3. Transportstatistikk

Formålet med transportstatistikken er primært å måle varestrømmene mellom og i EU-landene. Det finnes direktiver for godstransport på vei, jernbane og innenlandske kanaler og elver.

Nye rettsakter: EU arbeider med en revisjon av direktivet for godstransport på vei som ventelig vil bli vedtatt først i 1995. Et utkast til direktiv for sjøtransport foreligger og kan ventes vedtatt i løpet av 1994. Dette krever en detaljert havnestatistikk. I tillegg arbeides det med et direktiv for lufttransport.

- **L 80/1119/ECE "Council Directive of 17 November 1980 on statistical returns in respect of carriage of goods by inland waterways"** gjelder statistiske undersøkelser av godstransport på innenlandske kanaler og elver, men omfanget av denne type godstransport er i Norge under grensen for krav om rapportering.

- **L 78/546/EEC "Council Directive of 12 June 1978 on statistical returns in respect of carriage of goods by road"** gjelder statistiske undersøkelser av godstransport på vei; endret ved:

- L 89/462/EEC av 18. juli 1989 (for å forberede omleggingen av statistikk til etter 1993).

Det kreves årlig statistikk over transportytelser og transportmønster på detaljert nivå. Dessuten kreves det kvartalsvis detaljert statistikk over internasjonale transporter og grove hovedtall for innenlandske transporter.

Det skal gis årlig statistikk for:

- Innenlandske transporter (tonn og tonnkm) etter varegruppe, fordelt på leie- og egentransport.
- Innenlandske transporter (bare tonn) til/fra regioner (O/D-matrise).
- Innenlandske transporter (bare tonn) til og fra og innen hver region etter varegruppe.
- Innenlandske transporter (tonn og tonnkm) etter vareslag og transportlengde fordelt på leie- og egentransport.
- Internasjonale transporter (tonn og tonnkm) etter til/fra land og vareslag

Det skal gis kvartalsstatistikk for:

- Nasjonale transporter (tonn og tonnkm) fordelt på leie og egentransport.
- Transporter med norske lastebiler til og fra Norge etter avsender-mottakerland, fordelt på leie og egentransport.
- Transporter med norske lastebiler mellom tredjeland med spesifisering av til/fra land og fordelt på leie- og egentransport.
- Transporter (tonn og tonnkm) med norske lastebiler innen de enkelte EU-land, fordelt på leie og egentransport (såkalt cabotage).

Merknader til statistikk over godstransport på vei (lastebiltransport):

Norge har bare 5-årige transportundersøkelser (basert på et utvalg) for lastebiler, og kan ikke innfri EUs krav hverken for årsstatistikk eller kvartalsstatistikk. For å imøtekomme dette direktivet, kreves det årlige undersøkelser og store omlegginger i eksisterende rutiner. Særlig for de internasjonale transportene må undersøkelsene legges opp med betydelig større utvalg og detaljeringsgrad enn i dagens opplegg.

EU bygger på en annen varenomenklatur (NST/R) for transport enn den vi bruker i Norge (CTSE). CTSE skal revideres, og den reviderte versjonen skal etter planen være sammenfallende med NST/R på det aggregeringsnivået det er snakk om i EU-direktivene. Omlegging av nomenklaturen skal derfor gjennomføres, uansett EU-tilpasning. Dette gjelder både for lastebil og jernbane.

- L 80/1177/EEC "Council Directive of 4 December 1980 on statistical returns in respect of carriage of goods by rail", gjelder statistiske undersøkelser av godstransport med jernbane.

Medlemslandene utvidet til EØS skal utarbeide statistikk over godstransport med jernbane på den delen av hovedjernbanenettet som er innenfor deres territorium og som brukes til offentlig transport. Det skal utarbeides statistikk fordelt etter varegruppe over godsets vekt, type forsendelse og strekning i kilometer som tilbakelegges på det nasjonale hovedjernbanenettet. Rapporteringen er årlig men det kreves også månedsoppgaver over nasjonal transport i tonn fordelt etter varegrupper. Oppgavene skal leveres senest 4 måneder etter rapporteringsperioden.

Jernbanestatistikken utarbeides av Norges Statsbaner. NSBs driftsstatistikk inneholder de opplysningene EU-direktivet krever. På dette området kan det bli nødvendig med mindre justeringer av rutiner og resultatuttak. Dessuten er det nødvendig å bruke EUs varenomenklatur.

- D 93/704/EEC "Council Decision of 30 November 1993 on the creation of a Community database on road accidents" gjelder database for vegtrafikkulykker.

Ansvarlig for trafikksikkerhetstiltak i EU er DG VIII. Rettsakten krever imidlertid regelmessig innsamling av data og oversending til Eurostat. Det skal oversendes datafiler med opplysninger om hver trafikku-lykke i samsvar med "konfidensialitetsforordningen". Det er ikke aktuelt å oversende direkte identifiserbare opplysninger.

Det spesielle med rettsakten er at den ikke angir hvilke data som skal oversendes, men det står at Kommisjonen i samråd med medlemslandene skal bestemme hvilken informasjon som *ikke* skal oversendes. Dette skyldes at det er betydelig variasjon i informasjonstilgangen i de enkelte land og at EU i utgangspunktet ønsker all tilgjengelig informasjon. I konsultasjoner med medlemslandene skal en gradvis komme fram til endringer som vil gjøre dataene bedre sammenliknbare mellom land.

Den norske statistikken på området er bra utviklet og det bør ikke være vanskelig å komme til enighet med Eurostat om dataleveranser.

4. Statistikk over utenrikshandel

4.1. Generelt

EØS-avtalen fører ikke til at grensekontrollen fjernes mellom EU og EFTA - landene.

Fra 1988/1989 innførte både EU- og EFTA-statene EUs nye tolldokument "the Single Administrative Document" (SAD). For Norge og andre EFTA-land vil det derfor ikke kreve store ekstra ressurser å legge om til den utenrikshandelsstatistikk som vil kreves innenfor EØS.

Norge vil antagelig ifølge rettsakter for utenrikshandelsstatistikk måtte gå over fra "the general trade principle" til "the special trade principle". Forskjellen går på registreringstidspunkt for varer gjennom toll-lager. Som supplement til "the general trade principle" skal det også utarbeides lagerstatistikk (warehouse statistics).

EØS-avtalen innebærer at SSBs utenrikshandelsstatistikk må følge EUs forordninger for handel mellom EU-land og land utenfor EU-området. Arbeidet med tilpasning til EUs direktiver vil bety noe utvidelse av SSBs utenrikshandelsstatistikk. En mer detaljert behandling av varestrømmer vil gi ny statistikk over innlegg og uttak på transittlager og frilager (generalhandel / spesialhandel), samt ny statistikk over varer til bearbeiding. Samordning av standarder og nomenklaturer vil gjøre det lettere å innhente og sammenligne utenrikshandelsstatistikk mellom landene innenfor EØS-området. En regelmessig avtalefestet levering av statistikk vil også kunne nyttes til kontroll av samhandelstall (import fra et land sammenholdt med de motsvarende eksportall fra et annet land).

Nye rettsakter: EU arbeider med en ny forordning for handel med 3.land som vil erstatte den nåværende rettsakten (1736/75). Forordningen blir ventelig vedtatt i 1994.

4.2. Rettsakter for utenrikshandelsstatistikk

Følgende forordninger er relevante for EØS-avtalen:

- 1736/75 av 24.6.1975 (med flere endringer)
- 546/77 av 16.3.1977 (med senere endring)
- 518/79 av 19.3.1979 (med senere endring)
- 3345/80 av 23.12.1980.
- 200/83 av 24.1. 1983.
- 3367/87 av 9.11.1987
- 3522/87 av 24.11.1987
- 455/88 av 18. 2.1988

Disse forordninger gjelder nomenklatur m.v., bruk av "the general trade principle" kontra "the special trade principle", utarbeiding av lagerstatistikk mv. og forenkling av statistikk for handel mellom medlemslandene.

4.2.1. Grunnleggende forordninger for utenrikshandelsstatistikk

- R 1736/75 "Council Regulation of 24 June 1975 on the external trade statistics of the Community and statistics of trade between Member States" gir regler for EUs utenrikshandelstatistikk og handel mellom medlemslandene og beskriver bl.a. transittstatistikk, tollagerstatistikk (warehousing statistics), import før "inward processing" og etter "outward processing". Endret ved: R2845/77, R3396/84, R3367/87, R3678/87, R455/88, R1629/88, R91/91, R3478/93

En viktig ny forordning (EØF Nr.3330/91 av 7. november 1991), omhandler INTRASTAT. Denne nye forordningen regulerer utenrikshandelsstatistikken mellom EU-landene fra 1/1 1993 etter bortfall av tolldeklarasjoner. For den interne EU-handelen erstatter denne forordningen EØF Nr.1736/75, som fortsatt vil gjelde for handel overfor 3. land.

4.2.2. Statistisk behandling av komplette industrianlegg og "inward/outward processing"

- R 546/77 Commission Regulation of 16 March 1977 on statistical procedures in respect of the Community's external trade, gir statistisk framgangsmåte for "inward/outward processing." Denne forordning er endret ved følgende nye forordning:

- R 3678/87 "Commission Regulation of 9 December 1987", som gir regler for import før "inward processing" og eksport etter "inward processing".

For at forordningen skal kunne tilpasses til EØS-samarbeidet, er listen med EU-land utvidet til å omfatte EFTA-landene. Dette er ny statistikk for Norge,

men basiselementer som transaksjonskoder finnes i tolldokumentene slik at statistikken kan utarbeides.

- R 518/79 Commission Regulation of 19 March 1979 for recording exports of complete industrial plant in the external trade statistics of the Community and statistics of trade between Member States, gjelder forenklede rutiner for eksport av komplette industrianlegg. Denne forordning er endret ved følgende nye forordning:

- R 3521/87 of 24 November 1987

4.2.3. Andre forordninger for utenrikshandel

- R 3345/80 "Commission Regulation of 23 December 1980 on the recording of the country of consignment in the external trade statistics of the Community and statistics of trade between Member States," for å registrere avsenderland.

- R 200/83 "Council Regulation of 24 January 1983 on the adaption of the external trade statistics of the Community to the Directives concerning the harmonization of procedures for the export of goods and for the release of goods for free circulation", gjelder harmonisering av rutiner for eksport av varer og frigivelse av varer for fri omsetning.

- R 3367/87 Council Regulation of 9 November 1987 on the application of the Combined Nomenclature to the statistics of trade between Member States and on the external trade statistics of the Community and statistics of trade between its Member States, som gir regler for the Combined Nomenclature (tariff- og statistikkomenklatur).

- R 3522/87 "Commission Regulation of 24 November 1987 on the recording of the mode of transport in the statistics of trade between Member States", gir regler for registrering av transportmåte ved handel mellom EU-land.

- R 455/88 "Commission Regulation of 18 February 1988 on the statistical threshold in the external trade statistics of the Community and statistics of trade between Member States" om statistisk terskelverdi for EUs utenrikshandelstatistikk og for statistikk for handel mellom medlemslandene.

For at forordningen skal kunne tilpasses til EØS-samarbeidet, er listen med EU-landenes valutaer utvidet til også å omfatte EFTA-landenes valutaer.

5. Konfidensielle statistiske opplysninger

- R 1588/90 "Council Regulation of 11 June 1990 on the transmission of data subject to statistical confidentiality to the Statistical Offices of the European Communities", regulerer utlevering av konfidensielle data til Eurostat. Den beskriver hvordan konfidensielle data skal behandles.

Et hovedproblem for Eurostat på dette statistikk-området har vært at nasjonal lovgiving i enkelte land har vært til hinder for å innhente konfidensielle opplysninger fra medlemslandene. Dette er nå endret ved denne forordning.

Nye rettsakter: Vedtak av EUs utkast til ny statistikklov vil føre visse justeringer i denne forordningen.

Merknader:

Forordningen ble på et viktig punkt forandret i forhold til forslaget gitt ved "Commission Regulation", av 12. februar 1990. I følge dette forslaget skulle informasjon om personers private liv gis i en slik form at personen ikke skal kunne identifiseres verken direkte eller indirekte, mens individualopplysninger om juridiske personer skulle kunne gis i en slik form at disse kunne identifiseres enten direkte eller indirekte.

EFTA-landene krevde at ingen statistisk enhet skal kunne identifiseres direkte ut fra navn og adresse eller fra et offisielt tildelt og publisert identifikasjonsnummer. Alle EFTA-land gikk med på å kunne gi individualopplysninger om foretak, selv om foretaket vil kunne identifiseres indirekte ved for eksempel næringskode og geografisk kode.

Etter påtrykk fra Tyskland, men også påvirket av EFTA-landenes syn, er den endelige forordningen endret. I følge forordningen, vedtatt 11. juni 1990 skal informasjonen gis i en slik form at ingen statistisk enhet skal kunne identifiseres direkte ved navn og adresse eller offisielt tildelt og publisert identifikasjonsnummer.

For EFTA-landene betyr dette at det ikke var nødvendig å kreve spesielle unntak fra forordningen.

6. Demografisk og sosial statistikk

6.1. Utenlandske arbeidere

- R 311/76 "Council Regulation of 9 February 1976 on the compilation of statistics on foreign workers" gir regler for utarbeiding av statistikk over utenlandsk arbeidskraft.

SSB har allerede fra 1992 satt i gang utarbeiding av statistikk som omfatter de data som er spesifisert i denne forordning.

6.2. Arbeidskraftundersøkelser

- R 3711/91 "Council Regulation of 16 December 1991 on the organization of an annual labour force sample survey in the Community" gir regler for organisering av årlige, harmoniserte arbeidskraftundersøkelser.

Forordningen er meget detaljert også når det gjelder utforming av spørreskjema og formuleringer. Siktemålet er å gi en bred og harmonisert beskrivelse av strukturelle trekk ved arbeidsmarkedet en gang pr. år.

Norge har, som de fleste OECD-land utenom EU-landene, satset på at arbeidskraftundersøkelsene skal være det viktigste instrument for måling av konjunkturutviklingen på arbeidsmarkedet. Arbeidskraftundersøkelsene i SSB er basert på intervju med få og presise spørsmål og statistikken publiseres kvartalsvis.

EØS-avtalen innebærer at det må foretas en endring i spørreskjemaet som brukes gjennom hele året og at det i undersøkelsen i 2. kvartal hvert år legges på et større antall tilleggsspørsmål. Husholdning skal være undersøkelsesenhetsenhet og det skal gis opplysninger om alle personer i husholdningen. SSB kan trolig fortsatt bruke familie som enhet, men må i tillegg innhente opplysninger om alle personer i familien en gang pr. år. Forordningen krever utlevering av anonymiserte data på individualnivå

For EU-landene er regionaldimensjonen av denne statistikk meget viktig. Siden regionalpolitikk ikke er en del av EØS-avtalen, inngår ikke kravet om regionalfordelt statistikk i avtalen. Dette kan redusere kravet til utvalgsstørrelse.

7. Nasjonalregnskap

Nye rettsakter: Det foreligger utkast til Council Regulation on the European System of National and Regional Accounts (ESA) in the European Union som mer eller mindre vil erstatte det foreliggende direktivet på området. Ny ESA vil bli gjort gjeldende fra 1995/(1996), men datarapportering på grunnlag av denne vil skje gradvis og tidligst fra 1998.

- L 89/130/EEC, EURATOM "Council Directive of 13 February 1989 on the harmonization of gross national product at market prices" gjelder harmonisering av beregning av nasjonalprodukt til markedspriser.

Det er vedtatt 3 kommisjonsbeslutninger som presiserer til direktivet:

- D 93/454/EEC av 22. juli 1993 (om merverdiavgift)
- D 93/475/EEC av 22. juli 1993 (om gebyrer/avgifter)
- D 93/570/EEC av 4. oktober 1993 (om subsidier)

Ifølge direktivet skal det gjennomføres beregninger av bruttonasjonalprodukt - "gross domestic product at market prices" - etter definisjoner gitt i EUs nasjonalregnskaps-system (ESA). Det kreves også detaljert dokumentasjon av datakilder og beregningsmetoder. I direktivet står det at dokumentasjonen skal leveres senest 18 måneder etter ikrafttreden av avtalen. Det har vært uklarhet i hvilken dato en skal ta utgangspunkt i; ikrafttreden av EØS-avtalen (1. januar 1994) eller referanseåret (1. januar 1995). Eurostat har ment at det ikke var urimelig at dokumentasjonen ble levert allerede i løpet av 1994. Det er enighet om en fleksibel ordning både når det gjelder tidspunkt og omfang av dokumentasjonen.

For Norge, med et godt utbygget nasjonalregnskapssystem, ville det ikke by på store problemer å foreta omregning fra FN's definisjoner (SNA) til EUs definisjoner (gammel ESA). Pga. det pågående arbeidet med hovedrevisjon av nasjonalregnskapet vil Norge være det første landet som legger om til ny ESA. Vi vil allerede publisere slike tall i 1995. Vårt problem blir å utarbeide sammelignbare nasjonalregnskapstall med EU/EFTA-landene etter gammel ESA inntil de øvrige landene har lagt om.

8. Statistiske nomenklaturer

- R 3037/90 Council Regulation of 9 October 1990 on the statistical classification of economic activities in the European Communities gjelder statistisk klassifisering av økonomiske virksomhet innen De europeiske fellesskap (EUs nye næringsstandard NACE rev 1). Endret ved:

- R 761/93 av 24. mars 1993

NACE rev. 1 omfatter :

- et første nivå angitt ved en bokstavkode (næringshovedområde)
- et mellomnivå angitt ved en bokstavkode med to tegn (næringsområde)
- et andre nivå angitt ved en tosifret tallkode (næring)
- et tredje nivå angitt ved en tresifret tallkode (næringshovedgruppe)
- et fjerde nivå angitt ved en firesifret tallkode (næringsgruppe)

Bokstavkodene og de 2 første siffer er identiske med

ISIC Rev.3. For EU-landene blir bruk av de 4 siffer påbudt som innsamlings- og bearbeidingsnomenklatur fra 1993, med mulighet for en overgangsordning fram til 1995.

Næringsgrupperingen som brukes ved rapportering av oppgaver til Eurostat avviker for flere land fra Eurostats næringsgruppering NACE. Dette er noe av bakgrunnen for at den ny NACE Rev.1 er påbudt ved en forordning.

Omleggingen fra ISIC til NACE Rev.1 har vært under arbeid i SSB fra 1990 og norsk versjon ble godkjent av Eurostat i 1993.

- R 696/93 Council Regulation of 15 March 1993 on the statistical units for observation and analysis of the production system in the Community, om de statistiske enheter til observasjon og analyse av produksjonssystemet i Felleskapet.

I vedlegg til forordning fastsettes en liste over statistiske enheter, samt de kriterier som benyttes, definisjoner av enhetene og forklarende tekster. Følgende enheter er definert: foretak, institusjonell enhet, foretaksgruppe, bransjeenhet, homogen produksjonsenhet, lokal enhet, lokal bransjeenhet og lokal homogen produksjonsenhet.

- R 3696/93 Council Regulation of 29 October 1993 on the statistical classification of products by activity (CPA) in the European Economic Community, om statistisk klassifikasjon av produkter etter aktivitet (CPA).

Dette er en nomenklatur for varer og tjenester og er ment som en sentral nomenklatur andre nomenklatur skal referere seg til. CPA er fullstendig sammenfallende med PRODCOM (for produksjon; CPAs 6 siffer identisk med de 6 første i PRODCOM) og dermed med NACE (for næringsaktivitet) og er også entydig knyttet til Combined Nomenclature (CN, for handelsvarer).

Forordningen skal gjelde fra 1. januar 1994 med en overgangsperiode på to år. Det er foreløpig ingen rettsakter som krever rapportering etter CPA.

Østerrike, Finland og Sverige ønsket en overgangsperiode på ytterligere ett år, 31. desember 1996, og det ble da enighet om dette som felles overgangsperiode for alle EFTA-landene. Forordningen gjelder ikke Liechtenstein.

CPA innebærer en helt ny produktklassifikasjon for offentlig forvaltning som vil bli innarbeidet i samband med hovedrevisjonen av nasjonalregnskapet/finansstatistikken.

9. Landbrukstatistikk

EUs landbruksstatistikk er svært omfattende og dette er begrunnet med behovet for opplysninger til bruk ved utformingen og administrasjonen av den felles landbrukspolitikk.

I det følgende er de rettsakter som er vedtatt som relevante for EØS-samarbeidet omtalt.

9.1. Strukturundersøkelser

- R 571/88 Council Regulation of 29 February 1988 on the organization of Community surveys on the structure of agricultural holdings between 1988 and 1997, som gjelder organisering av EUs strukturundersøkelser for jordbrukseiendommer mellom 1988 og 1997. Endret ved:

- R 807/89 av 20. mars 1989
- D 156/93 av 9. februar 1993

Ifølge denne forordning skal det gjennomføres en strukturundersøkelse for jordbrukseiendommer mellom 1994 og 1996. For SSB vil dette bety en tilpassning av den årlige utvalgsundersøkelse for landbruket.

9.2. Melk og melkeprodukter

- L 72/280/EEC Council Directive of 31 July 1972 on the statistical surveys to be made by Member States on milk and milk products, om statistiske undersøkelser om melk og melkeprodukter. Endret ved:

- L 73/358/EEC av 19. november 1973
- L 78/320/EEC av 30. mars 1978

- D 72/356/EEC "Commission Decision of 18 October 1972 laying down implementing provisions for statistical surveys on milk and milk products om fastsettelse av bestemmelser om gjennomføring. Endret ved:

- D 86/180/EEC av 19. mars 1986

Dette krever en omfattende rapportering av melk og melkeprodukter, både på uke-, måneds- og årsbasis, men ifølge EØS-avtalen skal ikke EFTA-landene levere ukessoppgaver.

SSB har som en del av meieristatistikken, kun enkelte månedstall og delvis årstallene. Det er spørsmål om produksjon på svært detaljert varenivå og antall enheter/anlegg fordelt på vare- og størrelsesgruppe. Fristen for produksjonstall er april, og for struktur tall september.

Norske Meieriers Salgssentral har svært mange av disse dataene og bør kunne ha ansvar for månedsrapporteringen og muligens årsrapporteringen. Ansvars og arbeidsfordelingen må avklares.

9.3. Korn og kornprodukter

- R 837/90 "Council Regulation of 26 March 1990 concerning statistical information to be supplied by the Member States on cereals production" om statistiske opplysninger om kornproduksjon.

Det skal gis årlige oppgaver, spesifisert etter type kornprodukter om dyrkbar jord, gjennomsnittlig avkastning (100 kg/ha) og produksjon i tonn.

Andre deler av jordbruksstatistikken ville kun vært relevant hvis jordbrukspolitikk hadde vært tatt med som en del av EØS-avtalen.

10. Fiskeristatistikk

- R 1382/91 "Council Regulation of 21 May 1991 on the submission of data on the landings of fishery products in Member States", om fremleggelse av opplysninger om ilandføring av fiskeprodukter. Endret ved:

- R 2104/93 av 22. juli 1993

Ifølge denne forordning skal det utarbeides månedlig statistikk over ilandføring av fiskeprodukter med opplysninger om mengde og verdi.

EUs fiskeristatistikk har tidligere vært basert på "gentlemen's agreement" og omfatter fangststatistikk fordelt på fangstområder, fiskearter og skipenes nasjonalitet. Eurostat har også etablert et register over fiskefartøy.

- R 91/3880 Council Regulation of 17 December 1991 on the submission of nominal catch statistics by Member States fishing in the north-east Atlantic

- R 93/2018 Council Regulation of 30 June 1993 on the submission of nominal catch statistics by Member States fishing in the Northwest Atlantic

Omhandler fangst av fisk foretatt av landenes fartøyer i henholdsvis nord-østlige og nord-vestlige Atlanterhav. Det skal rapporteres årlige fangsdata av ulike fiskeslag senest 6 måneder etter årets avslutning. Dette er statistikk som alt utarbeides for norske fartøyer.

11. Energistatistikk

- L 90/377/EEC "Council Directive of 29 June 1990 concerning a Community procedure to improve the transparency of gas and electricity prices charged to industrial end-users" har som formål å forbedre oversikten over priser på gass og elektrisitet betalt av sluttbrukere.

For Norge krever dette halvårlig rapportering av elektrisitetspriser levert til industri etter forskjellige størrelsesgrupper; 2 måneder etter rapporteringsperiodens utløp. På dette område er det nødvendig med nært samarbeid med Nærings- og energidepartementet.

Artikkel 76

1. Avtalepartene skal påse at det utarbeides og spres sammenhengende og sammenlignbare statistiske opplysninger, med sikte på å beskrive og overvåke alle relevante økonomiske, sosiale og miljømessige sider ved Det europeiske økonomiske samarbeidsområde.

2. For dette formål skal avtalepartene utvikle og benytte harmoniserte metoder, definisjoner og klassifikasjoner samt felles programmer og fremgangsmåter for å organisere det statistiske arbeid på passende administrative nivåer og ta hensyn til behovet for konfidensiell behandling av statistiske data.

3. Vedlegg XII inneholder særlige bestemmelser om statistikk.

4. Protokoll 30 inneholder særlige bestemmelser om organiseringen av samarbeidet på statistikkområdet.

Protokoll 30

om særlige bestemmelser om organiseringen av samarbeidet innen statistikk

1. Det skal opprettes en konferanse av representanter fra avtalepartenes nasjonale statistiske organisasjoner, De europeiske fellesskaps statistiske kontor (Eurostat) og kontoret til EFTA-statenes statistiske rådgiver (OSA EFTA). Konferansen skal veilede i samarbeidet om statistikk, utarbeide programmer og fremgangsmåter for samarbeidet om statistikk, noe samordnet med de tilsvarende programmer og fremgangsmåter i Fellesskapet, og overvåke gjennomføringen av dem.

2. Fra 1. januar 1994 skal EFTA-statene delta innenfor rammen av planene for prioriterte tiltak på området statistiske opplysninger. Det skal særlig innføres et statistisk program for EØS som en del av EFs statistiske program innført ved rådsvedtaket omhandlet i nr. 9. Det statistiske program for EØS skal være rammen for all statistisk virksomhet i forbindelse med EØS. Elementene i det statistiske program for EØS er oppført i tillegget.

Hvert år skal konferansen omhandlet i nr. 1 utarbeide retningslinjene for gjennomføringen av det statistiske program for EØS det påfølgende år. Disse retningslinjene skal fastsettes parallelt med de årlige retningslinjene for gjennomføringen av EFs statistiske program i samsvar med artikkel 3 i rådsvedtaket omhandlet i nr. 9.

Konferansen skal om nødvendig foreslå for EØS-komiteen saker som skal tilføyes eller strykes fra listen i tillegget.

3. EFTA-statene skal delta fullt ut i de EF-komiteer som bistår EF-kommisjonen i styring og utvikling av tiltakene nevnt i nr. 2, i den utstrekning de aktuelle saksområder omfattes av avtalen.

4. Statistisk informasjon fra EFTA-statene innenfor saksområder som omfattes av avtalen, skal samordnes av OSA EFTA og gjennom det oversendes Eurostat. Lagring og behandling av data skal finne sted i Eurostat.

Eurostat og OSA EFTA skal påse at EØS-statistikk distribueres til ulike brukere og til allmennheten.

Konfidensielle statistiske data skal benyttes bare til statistiske formål.

5. Fra 1. januar 1994 skal EFTA-statene gi finansielle bidrag til tiltak som omfattes av det statistiske program for EØS i samsvar med artikkel 82 nr. 1 bokstav a i avtalen og dens finansielle bestemmelser.

EFTA-statene skal dekke Eurostats tilleggskostnader for lagring, behandling og distribusjon av data fra deres land i samsvar med avtalens bestemmelser. EØS-komiteen skal med jevne mellomrom fastsette de aktuelle beløp.

EFTA-statene skal gi finansielle bidrag til Fellesskapets faste kostnader, bortsett fra kostnader til lagring, distribusjon og behandling av data, i samsvar med avtalens artikkel 82 nr. 1 bokstav b.

6. EFTA-statene skal innlemmes i den statistiske virksomhet som omfattes av det statistiske program for EØS i samme utstrekning som EFs medlemsstater, i samsvar med avtalens bestemmelser.

7. De nasjonale statistiske myndigheter skal ha ansvaret for å gjennomføre de spesielle statistiske tiltak i EFTA-statene; framgangsmåtene for gjennomføringen skal ta hensyn til organiseringen av hver EFTA-stats offisielle statistikk.

Gjennomføringstiltakene for EFs medlemsstater som er basert på artikkel 4 bokstav c i rådsvedtaket omhandlet i nr. 9, får anvendelse også for EFTA-statene i samsvar med nr. 4 når de innebærer at tilgjengelige data eller andre tilgjengelige opplysninger om virksomhet som omfattes av det statistiske program for EØS, oversendes Kommisjonen.

8. På anmodning fra EØS-komiteen og i alle tilfeller i det tredje samarbeidsår og igjen ved utløpet av det tidsrom som omfattes av det statistiske program for EØS, skal konferansen omhandlet i nr. 1 undersøke

hvilken framgang som er gjort. Den skal særlig vurdere om de mål, prioriteringer og tiltak som er planlagt for tidsrommet, er gjennomført, og skal oversende en rapport som skal godkjennes av EØS-komiteen.

9. Denne protokoll gjelder følgende fellesskapsrettsakt:

393 D 0464: Rådsvedtak 93/464/EØF av 22. juli 1993 om rammeprogrammet for prioriterte tiltak på området statistiske opplysninger 1993-1997 (EFT nr. L 219 av 28.8.1993, s. 1).

Tillegg

Liste over programelementene i det statistiske program for EØS

Standardisering og nye EDB-metoder
Struktur for det europeiske statistiske informasjonssystem

Nettverk for nasjonale statistikkbyråer
Generelle systemer for informasjonsutveksling
Bruttonasjonalinntekt

Europeisk system for integrert økonomisk regnskap (ESA)

Aktuelle metodiske spørsmål i nasjonalregnskapet
Utvikling av balanser
Grønt nasjonalregnskap

Aggregert nasjonalregnskap
Kvartalsvis nasjonalregnskap
Regnskap for offentlig forvaltning
Regnskap for andre institusjonelle sektorer
Regnskap etter næring - strukturdatabase
Kryssløpstabeller
Kapitalbeholdning

Metode for kjøpekraftspariteter
Prisundersøkelser av kapitalvarer
Metode og harmonisering av konsumprisindekser
Produksjon av konsumprisindekser
Undersøkelse av sluttforbrukspriser

Koordinering av penge-, kreditt- og betalingsbalansestatistikk
ECU- og EMS-statistikk
Finansiell balanse for offentlig forvaltning
Finansregnskap
Finansielle balanser
Penge- og finansindikatorer - korttidsindikatorer
Penge- og finansindikatorer - strukturindikatorer

Betalingsbalanse - metode
Innhentingsrutiner for betalingsbalansedata i EF/EFTA

Korttidsstatistikk over betalingsbalanse
Statistikk over internasjonale kapitalbevegelser
Statistikk over internasjonal handel med tjenester og geografisk nedbryting av driftsbalansen

Nomenklatur for økonomisk aktivitet
Klassifisering av produkter etter aktivitet (CPA)
Nomenklaturbase
Funksjonelle og avledede klassifiseringer
Koordinering av statistikk og regnskap - generelt
Koordinering av statistikk og regnskap - makroøkonomi
Koordinering av statistikk og regnskap - mikro/makro
Forbindelser med medlemsstatene
Institusjonelle forhold og statistiske systemer
Analyse av ekstern handel

Statistikk knyttet til handel med varer mellom EF og EFTA og mellom EØS og tredjestater: metode
Nomenklatur for varer for handel utenfor og innenfor EØS

Landnomenklatur
Utenrikshandelsstatistikk - produksjon
Utenrikshandelsstatistikk - publisering

Fortrolig behandling av statistiske opplysninger

Energistatistikk - metode
Undersøkelser av energiforbruk
Undersøkelser av kombinert produksjon av elektrisitet og varme
Struktur, balanser og kryssløpstabeller
Fornybare energikilder
Energipriser
Spesielle tiltak for å støtte ny fellesskapspolitikk
Råvarer (balanse og gjenbruk av råvarer)

Tilpasning av næringsstatistikk til behovene i det indre marked etter 1992
Kontakt med næringslivet
Industristatistikk: metode
Industristatistikk: analyse
Årlig europeisk undersøkelse av næringslivet - industri
Korttidsindikatorer - industri
Produksjonsnomenklatur (PRODCOM)
Små og mellomstore bedrifter
Spesielle og prioriterte tiltak
Produksjon og publisering av jern- og stålstatistikk

Statistikk over forskning og utvikling (FoU) og innovasjon
Statistisk forskning/metode
Statistiske teknikker for måling og bearbeiding av data (register, panel, mål for konkurranseevne og sammenhenger)

Tjenester - metode, metodisk koordinering av statistikk over foretak

Tjenester: produksjon og publisering

Tjenester: produkter

Tjenester: korttidsutvikling

Finansielle tjenester inkludert forsikring

Kommersielle tjenester

Kommunikasjon og audiovisuelle tjenester

Tjenester for personer og institusjoner

Offentlige foretak og mikro-økonomi-aspekter ved offentlig sektor

Varehandel

Turisme: metode

Turisme: produksjon og publisering

HORECA og reisebyråvirksomhet

Transport - metode

Transport - produksjon og publisering

Innenlands transport av varer

Sjøtransport

Lufttransport

Passasjertransport

Virksomhet i transportforetak

Europeisk statistikk over vegtrafikkulykker

Fellesskapets arbeidskraftundersøkelse (AKU)

Arbeidsstyrke, sysselsetting og arbeidsløshet

Arbeidstid og utført arbeid

Definisjoner og metoder i sysselsettingsstatistikk

Løpende demografisk statistikk

Folketellingsprogram i EØS

Internasjonale flyttinger og flyttere

Demografiske framskrivninger i EØS

Europeisk forum for befolkningsstudier

Sosial trygghet - ESSPROS-finansiering (inntekter og utgifter) og antall stønadsmottakere

Sosial trygghet: analyse av funksjoner

Sosial trygghet: mikroøkonomiske studier

Fattigdomsindikatorer

Husholdningspanel

Harmonisering av familiebudsjett-undersøkelser

Husholdningsinntekt

Statistikk over husholdningenes levekår

Sosial og regional databank

Sosialstatistisk utsyn

Generell tidsbruksundersøkelse

Sosial situasjon for «målgrupper» og

«målsituasjoner»

Utdanning

Yrkesopplæring

Definisjoner og metoder i utdannings- og opplæringsstatistikk

Europeisk statistikk over arbeidsulykker

Europeisk statistikk over hjemme- og fritidsulykker (EHLASS)

Harmonisering av data om yrkesskader

Korttids-lønnsindikatorer (lønnskostnadsindeks)
Harmonisert statistikk over lønnsinntekt i industri og tjenester

Undersøkelse av arbeidskraftkostnader

Strukturundersøkelse av lønn

Regionalt regnskap

Sosialstatistikk på regionalt nivå

Jordbruksstatistikk på regionalt nivå

Annen regional statistikk (transport, energi, miljø, FoU, mv.)

NUTS-nomenklatur

REGIO - databank og publikasjoner

Lokale data

Fellesskapsundersøkelser om driftsenhetsstrukturen i jordbruket

EUROFARM

Skogstatistikk

Fellesskapets typologi for driftsenheter i jordbruket

Økonomisk regnskap for jordbruk (EAA)

Arealbruk i jordbruket

Arealbruk i jordbruket - korn

Planteprodukter - kornproduksjon

Planteprodukter - kornbalanser

Melkeproduksjon og forsyningsbalanser

Produksjon og balanser - fiskeriprodukter

Publisering av miljøstatistikk

Vannstatistikk

Statistikk over utslipp til luft

Avfallsstatistikk

Innsamling av økonomisk informasjon om miljø (SERIEE)

Statistikk over miljøkostnader i industri og tjenesteytende virksomhet

Statistikk over offentlige kostnader

Statistikk over husholdningenes kostnader

Statistikk knyttet til økonomiske og finansielle tiltak i miljøpolitikken

Transport, turisme og miljø

Foretak og miljø, næringslivet

Energi og miljø

Jordbruk, skogbruk og miljø

Flyt av utvalgte produkter som er skadelige for miljø eller helse

Rammer, regnskap og indikatorer

Utvikling av offisiell fellesskaps- og EØS-miljøstatistikk

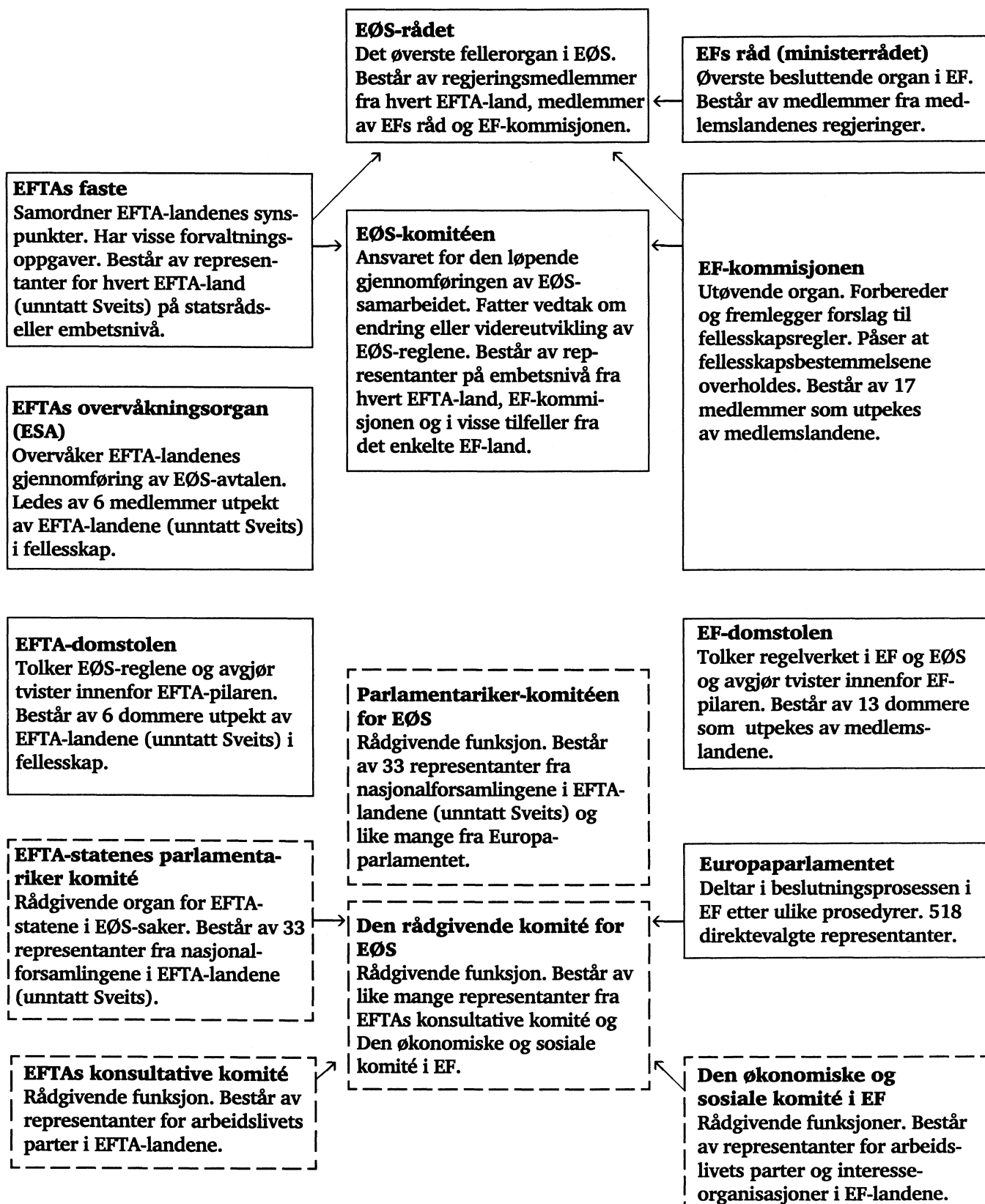
Romlig statistikk

ENVSTAT-database

EØS-institusjoner

EFTA-pilaren

EF-pilaren

Form 1.b 1994 Annual work programme
--

Unit: Module:

Date of last amendment:

1. MODULE

CODE :

TITLE:

NATURE

Production: ...% Development:... %

Policy:

Sector:

Theme:

EEA relevant: Y/N

International coordination: OECD:

UN Geneva:

Other:

2. DESCRIPTION OF PROJECT

2.1 Content, development and expected results:

2.2 Origin of the application and priority rating:

Requested by... on the basis of... and to be used for/by...

3. DESCRIPTION OF RESULTS

Population:

Number of variables:

Level of detail (NUTS) of the data:

Frequency:

Timeliness for submission of results:

Maximum sampling error:

4. COMMITTEE, WORKING PARTY, TASK FORCE, WORKSHOP

Title:

Date:

5. TIMETABLE

1994:

1995:

1996:

1997:

6. LEGAL BASIS : Yes

- Regulation
 Directive
 Decision
 Recommendation
 Resolution

Year of adoption:
Year of entry into force:

No

7. COSTS

7.a For Eurostat

- Total human resources in man/year

	1993	1994	1995
A			
B			
C			

- Budgetary resources (operational budget) in ECU '000:

	1993	1994	1995
Total of			
which NSS in Member States			

7.b For the Member States: (Y/N, H, M, L)⁽¹⁾

B, DK, D, GR, E, F, IRL, I, L, NL, P, UK, EFTA

Data are available

Data may be extracted from other sources

Extension of an existing survey

Organization of a new survey

Requires methodological analysis

Summary judgment of cost for MS

7.c Burden to respondents (H, M, L)¹

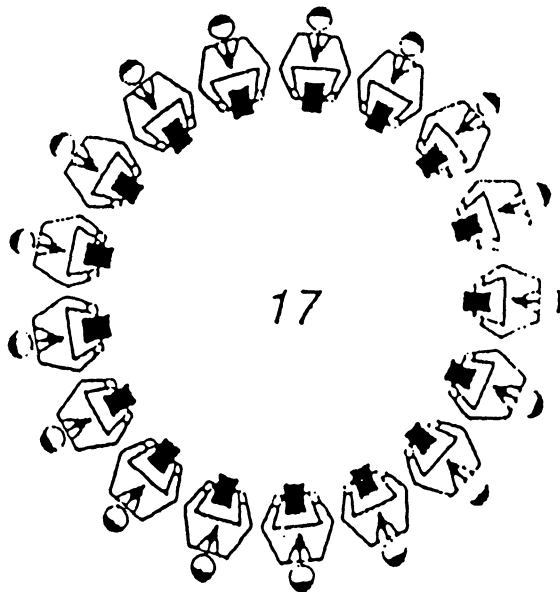
Additional burden to enterprises

¹ Y/N: Yes or No
H: High
M: Medium
L: Low

THE INSTITUTIONS

Basis	:	Treaty of Rome, 1957
The Commission	:	Brussels Luxembourg Research Centres
The Council	:	Brussels
The European Parliament	:	Strasbourg Luxembourg Brussels
The Court of Justice	:	Luxembourg
The Court of Auditors	:	Luxembourg
The Economic and Social Committee	:	Brussels
The European Investment Bank	:	Luxembourg
The European Council	:	

THE COMMISSION

- Composition : 17 members, appointed by the governments for 4 years (renewable)
- Members : Commissioners responsible for particular policy of the Community
- Decisions : Taken as a board by the Commission (collegial principle)
- Powers :
 - Right of initiative
 - Power of execution
 - International negotiations
 - Monitoring of compliance with Community legislation
 - Administration of the Common Agricultural Policy

THE EUROPEAN STATISTICAL SYSTEM

- The core organizations -

CSO - UK

INE - Portugal

INS - Belgium

CBS - Netherlands

Danmark Statistik

STATEC - Luxembourg

EUROSTAT

StaBu - German

ISTAT - Italy

ESYE - Greece

CSO - Ireland

INE - Spain

INSEE - France

THE EUROPEAN STATISTICAL SYSTEM

- The institutional committees -

- General : - Statistical Programme Committee - SPC
- Monetary and Financial Statistics and Balance of Payments Committee - CESM
 - European Committee for Economic and Social Information - CEIES
- Sectoral : - Standard Committee on Agricultural Statistics - SCAS
- External Trade Statistical Committee - ETSC
 - Gross National Product Committee - GNBC
 - Committee on Statistical Confidentiality - CSC

THE EUROPEAN STATISTICAL SYSTEM

- The sectoral committees and the working parties -

Sectoral Committees : About 10 statistical committees
for

Agriculture
Industry
Social affairs
Etc...

Level: Director
responsible
for each sector

Working parties : About 80 working parties

Level: Head of unit
responsible
for the field

Agricultural accounts
Market conditions
Manpower
Etc ...

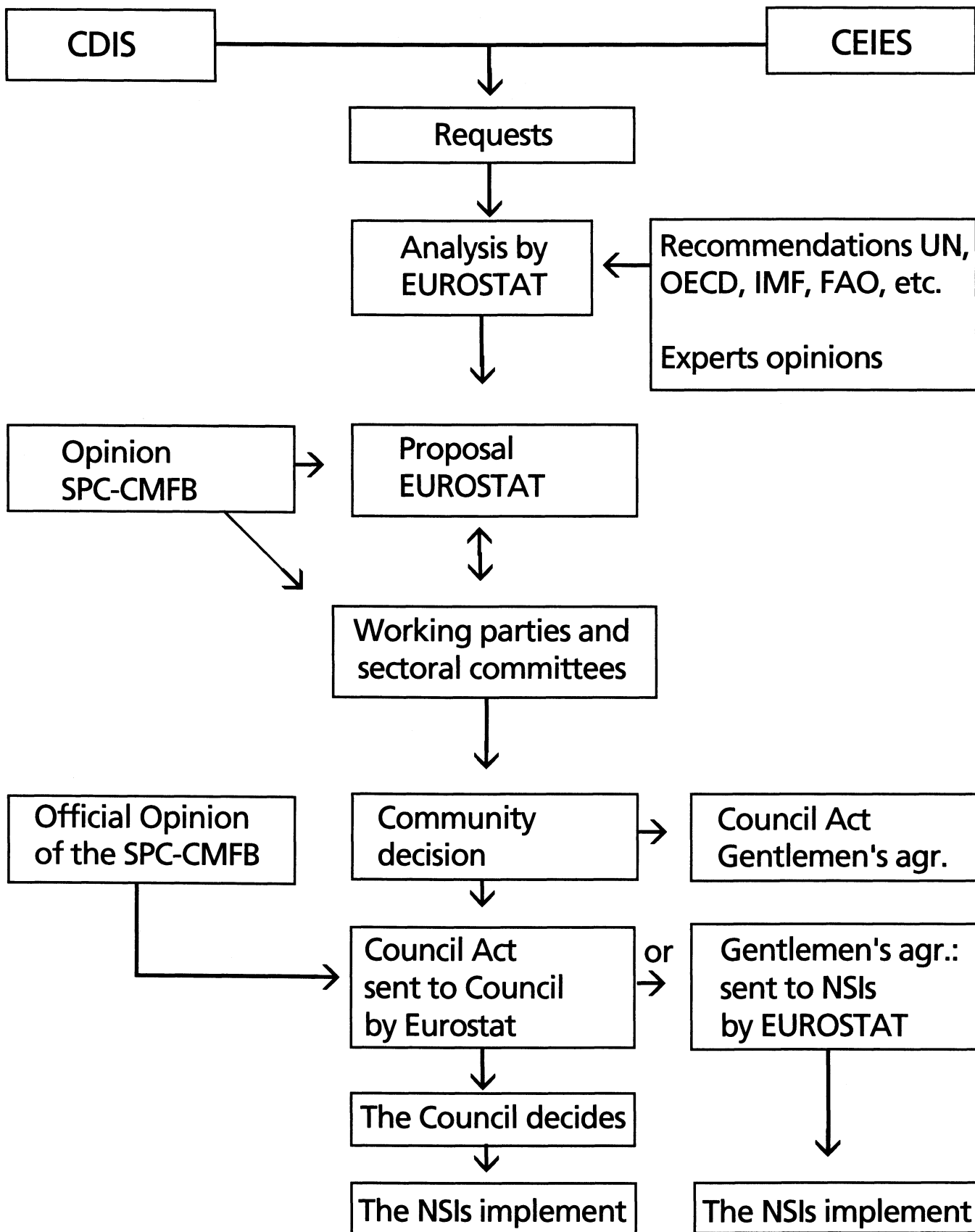
Members : The NSIs with EUROSTAT acting as Chairman

Observers : Upon invitation : Non-EC NSIs
International Organizations

Meetings : About 170 per year

THE EUROPEAN STATISTICAL SYSTEM

- Planning procedures -

EUROSTAT

- A directorate-general of the Commission -

TASKS :

- Information of the institutions
 - . Support the proposals of the Commission and the decisions of the Council
 - . Ensure the implementation of the policies
 - . Evaluate the impact of the policies

- Development of the E.S.S.
 - . Common nomenclatures, methods, surveys
 - . Training of European statisticians

- Dissemination of the Community statistics
 - . Everybody has the right of being informed
 - . Everybody must benefit from the information

- Assisting the development of statistical systems
 - . Coordination of the technical assistance
 - . Weak members of the EC
 - . Countries in Transition (Central and Eastern Europe)
 - . Developing countries

EUROSTAT

- The statistical program -

Objective : all statistics should be

- Harmonized
- Reliable
- Relevant
- Useful

Difficulties :

- National differences
- Changing support
- Cost/benefits of a reorganization
- Reduction in national resources
- Holding back of surveys
- Access to administrative files

EUROSTAT

- Dissemination -

Clients :

- Institutions and the Commission in particular
- National administrations (ED and third countries)
- The NSIs (EC and third countries)
- The international organizations
- Business concerns and individuals
- Research centres

Principle : Satisfy the demand when it appears

Objective : Creation of a network of the components of the E.S.S.

Support : Private and institutional multipliers

Value added : Analyses and syntheses

EUROSTAT

- and the international organizations -

THE COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES

(and thus EUROSTAT)

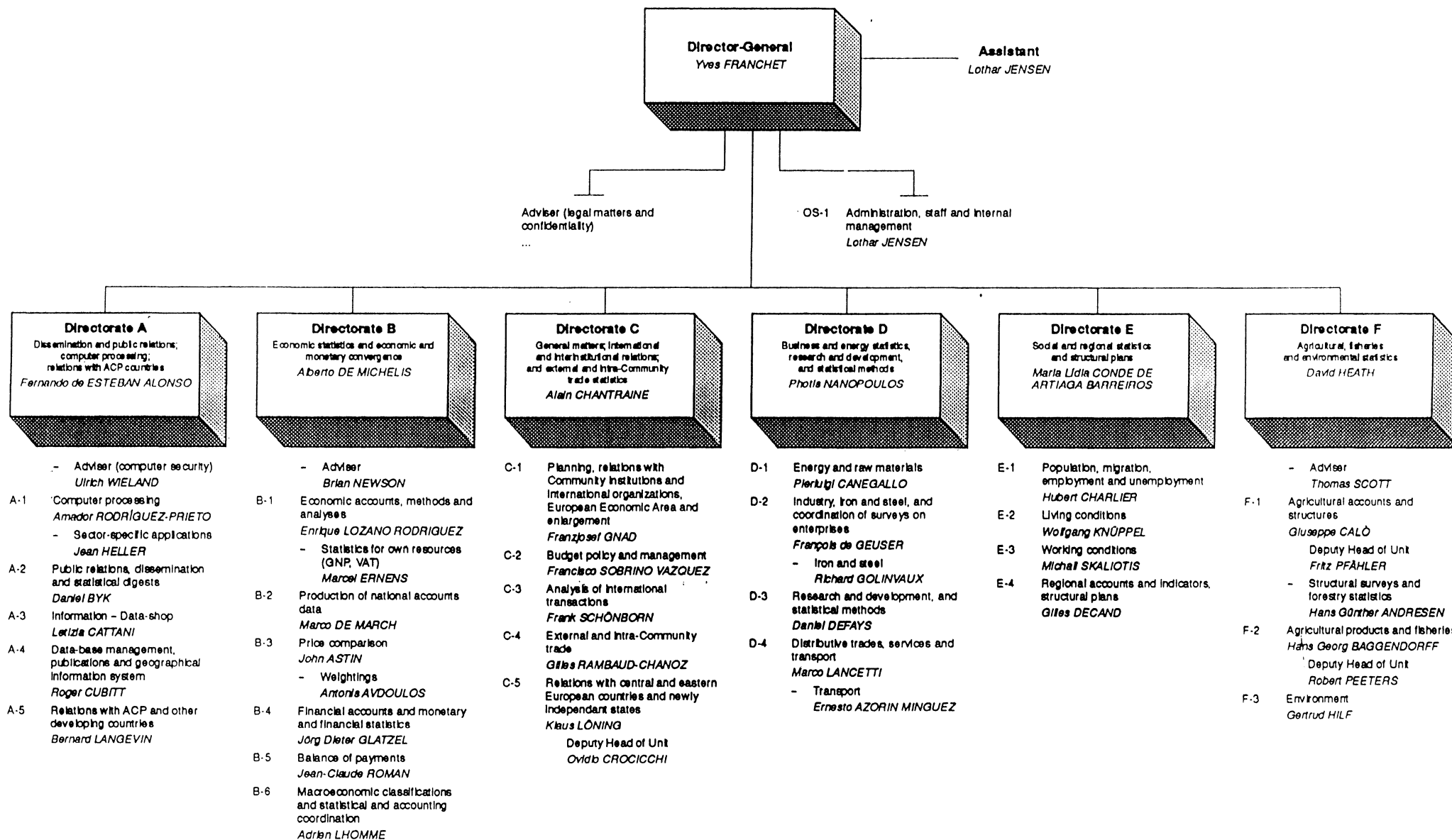
IS NOT AN INTERNATIONAL ORGANIZATION

IT IS

A SUPRANATIONAL ORGANIZATION :

IT IS VESTED WITH POWERS !!!

Organization Plan

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway